

D 2384 E – 1,50E – OŽUJAK/MÄRZ 2010 – BR./NR. 3 (302)

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

Stepinčevu u Njemačkoj

„In te Domine, speravi!“

Bl. Alojzije Stepinac

Naslovnica:

Za proslave Stepinčeva u Münchenu;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj

Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland

www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824
E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg,
Marija Lörvič-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &
Bildbearbeitung:
Ljubica Markovica-Baban

Preplate i narudžbe/Bestellungen:
Ana Drežnjak

Tisk/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja preplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: e 16,-

za ostale europske zemlje: e 22,-

za prekomorske zemlje: e 35,-

Bankverbindung:

Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Zadnja stranica:

S ovogodišnje proslave
sv. Vlaha u Dubrovniku;
snimio: J. Bebić

OBLJETNICE

50. OBLJETNICA SMRTI BL. ALOJZIJA STEPINCA

Blaženi Alojzije Viktor Stepinac, zagrebački nabiskup i kardinal

Desetog veljače ove godine navršilo se 50 godina od mučeničke smrti bl. Alojzija Stepinca u Krašiću. Proslava Stepinčeva organizirana je u brojnim hrvatskim misijama i zajednicama u Njemačkoj. Podsjetimo na važnije datume iz života bl. Alojzija Stepinca:

- 8. svibnja 1898. Alojzije Stepinac rođen je u Brezariću, župa Krašić, udaljenom 50 km od Zagreba.
- Ljeto 1916. nakon mature u Zagrebu unovačen je u Prvi svjetski rat, na talijansko bojište, gdje je zarobljen. Kasnije je kao dragovoljac otisao na Solunsko bojište.
- Proljeće 1919. vraća se u Krašić i posvećuje se poljoprivredi. To je razdoblje važnih odluka. Upisuje fakultet i zaručuje se (1923.).
- Srpanj 1924. odlučuje postati svećenik.
- 28. listopada 1924. poslan je u Papinski zavod Germanicum et Hungaricum u Rimu. Pohađa Papinsko sveučilište Gregorianu sedam godina i na njemu završava studij doktoratom iz filozofije i teologije.
- 26. listopada 1930. na svetkovinu Krista kralja u Rimu zaređen je za svećenika. Mladu misu slavio je 1. studenoga u bazilici svete Marije Velike.
- 19. srpnja 1931. slavi mlađu misu u Krašiću.
- 1. listopada 1931. postaje nadbiskupski ceremonijar.
- 24. prosinca 1931. Na njegov prijedlog osniva se Caritas Zagrebačke nadbiskupije.
- 28. svibnja 1934. Papa Pio XI. imenuje ga nadbiskupom koadjutorom s pravom nasljedstva nadbiskupa Antuna Bauera. Njegovo biskupsko geslo je: In te Domine, speravi! (U tebe se, Gospodine, uzdam!).
- 24. lipnja 1934. zaređen je za nadbiskupa koadjutora.
- Srpanj 1937. Hodočašće u Svetu Zemlju.
- 7. prosinca 1937. umire nadbiskup Bauer i Stepinac postaje zagrebačkim nadbiskupom. Neumorno se zauzima za ljudska prava, prvo u Kraljevini Jugoslaviji, a zatim tijekom Drugoga svjetskog rata u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Za nacističke okupacije nije se plašio javno i hrabro braniti prava proganjениh Srba, Židova, Roma te politički proganjениh Hrvata.
- 17. svibnja 1945. nadbiskup Stepinac uhićen je prvi put, devet dana nakon što su komunisti došli na vlast. Pušten je 3. lipnja.
- 22. rujna 1945. zajedničko pastoralno pismo hrvatskih biskupa ukazuje na postojanje komunističkog nasilja.
- 4. studenoga 1945. Pokušaj ubojstva Stepinca u Zaprešiću. Primoran je prekinuti pastoralne pohode izvan Zagreba.
- 18. rujna 1946. u 5 sati i 30 minuta uhićen je u Nadbiskupskom dvoru dok se pripremao za misu.
- 30. rujna 1946. počeo je montiran sudski proces.
- 3. listopada 1946. Stepinac je održao smiren, ali odlučan govor na suđenju.
- 11. listopada 1946. komunistički sud osudio je Stepinca na 16 godina zatvora i gubitak svih građanskih prava na pet godina.
- 19. listopada 1946. zatočen je u zatvor u Lepoglavi.
- 5. prosinca 1951. premješten je u kućni pritvor u krašički župni dvor, gdje ostaje do smrti.
- 12. siječnja 1953. Papa Pio XII. imenovao je Stepinca kardinalom.
- 10. veljače 1960. Stepinac umire u Krašiću.
- 13. veljače 1960. sprovodna misa u zagrebačkoj katedrali, gdje je i pokopan.
- 4. prosinca 1980. započeo je proces kanonizacije.
- 14. veljače 1992. Hrvatski sabor ukinuo je osudu protiv Stepinca.
- 3. listopada 1998. Prigodom drugoga pastoralnog pohoda Hrvatskoj papa Ivan Pavao II. proglašio je Stepinca blaženim u Hrvatskom nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici.

Prema: www.glas-koncila.hr

U OVOM BROJU

REGIONALNE SJEDNICE:

Jedna Crkva
u različitosti

str.

6

STEPINČEVO 2010: München

Bl. Alojzije
Stepinac –
dični uzor

str.

10

AKTUALNO

S vrijednos-
tim hрабро
u svijetu

str.

8

IZ CRKVE U SVIJETU:

Tko će zaustaviti progon kršćana?

Biskupi su upozorili na strašnu činjenicu da se svake godine u svijetu zbog vjere ubije 170.000 kršćana.

4

IZ CRKVE U DOMOVINI:

Domovinska proslava Stepinčeva

Grad Sisak provedbom odredaba iz bule pape Benedikta XVI. „Antiquam fidem“ ponovno je postao sjedište katoličke biskupije, a u osobi mons. dr. Vlade Košića dobio je novoga si- sačkog biskupa.

5

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT:

Ako mladi ne promijene Crkvu, tko će?

23

KRŠĆANI U SUVREMENOM SVIJETU:

Smisao ljudskog života

12

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Dubrovnik – Perle Kroatien

ZEITGEIST: Wolf im Schafspelz

13-14

Jedno od najvećih dobara hrvatske domovine jest vjera katolička na kojoj je sazidana sva lijepa i časna naša prošlost, napisao je bl. Alojzije Stepinac.

Ispovijedajte vjeru javno u tuđini!

Bl. Alojziju Stepincu su bili na srcu naši radnici u Europi. Godine 1941. poslao je dva pisma našim radnicima u Njemačku. U jednom od pisama spominje kako ga boli duša zbog nedostatka svećenika, koji bi trebali biti na pomoći svima koji su ostavili svoju rodbinu i pošli u strani svijet u želji da prehrane svoju obitelj. Oni nisu imali prilike čuti matričnu riječ. Stoga im je pisao pisma i slao ih po nekim ljudima. Bili su to počeci duhovne skrbi Crkve u Hrvata, kazao je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac ovih dana u Aalenu na proslavi Stepinčeva. U jednom drugom pismu bl. Alojzije Stepinac piše: „Ako ste daleko od svojim milih i dragih, ako ste daleko od svoje domovine Hrvatske, Bog nije daleko od vas. Njegovo očinsko oko gleda i tamо. Njegova nas očinska ljubav okružuje. Njegova božanska ruka štiti. Pokažite se i u tuđini pravom djecom Božjom i pravom djecom hrvatske domovine. To vam neće biti teško, ako izvršite ono prvo, to jest dužnost prema Bogu. Jedno od najvećih dobara vaše hrvatske domovine jest vjera katolička na kojoj je sazidana sva lijepa i časna prošlost naša. Ispovijedajte tu vjeru i javno u tuđini. Uvjeren sam, da vas nitko poštenu radi toga neće prezirati, jer prezir zasljužuju samo kukavice, izdajice, ali nikada junaci“, napisao je blaženik. Riječi bl. Alojzija Stepinca aktualne su i danas. U kasnijem vremenu Crkva u Hrvata je organizirala pastoralnu skrb osnovavajući hrvatske katoličke misije. Jamstvo opstojnosti i Hrvata katolika u inozemstvu, a i hrvatskih katoličkih misija uvek se temeljilo na tri blaženikove temeljne postavke: bogoljublu, čovjekoljublju i domoljublju. Vrijeme u kojem živimo i danas je na svoj način bremeno. I danas je odvažno svjedočiti te vrijednosti. Vrijeme korizme je prigodno vrijeme za donošenje odluka i društjeg postavljanja životnih prioriteta.

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Dubrovnik – biser Hrvatske

Cijenjene čitateljice i čitatelji!

Ove godine sam imao sreću sudjelovati na svečanostima za feštu sv. Vlaha, zaštitnika – parca grada Dubrovnika. Taj svetac je živio u 4. stoljeću u Maloj Aziji i već su ga tada štovali u svim kršćanskim crkvama Istoka i Zapada. Građani grada-države Dubrovnika su ga u 10. stoljeću također izabrali za svog zagovornika i zaštitnika grada. Od tog trenutka sv. Vlaho je bio svenaznačan u životu građana.

Koliko ovom gradu znači sloboda vidi se kad posjetimo Dubrovnik. Već neko vrijeme pripada svjetskom kulturnom blagu. Prošle godine je procesija sv. Vlaha također uvrštena u svjetsko duhovno blago. Građani Dubrovnika su imali vrlo ističen osjećaj za slobodu, za lijepo, pravednost i opće dobro. Na svim životnim razinama se postiglo i ono nevjerljivo. Osobito se treba spomenuti povezanost između materijalnih i duhovnih interesa.

Grad je svim svojim sredstvima potpomagao duhovni život, što se može primijetiti i na velikim crkvama, samostanima i školama. Vijeće grada je davalo poticaj religioznom životu; u vrijeme došašća i korizme grad su posjećivali poznati europski propovjednici, kao npr. Bernard Sijenski. Crkva je utemeljivala bratovštine koje su se angažirale na karitativnom i kulturnom polju. U ovom trenutku zahvalan sam svojoj braći franjevcima što sam smio uživati u njihovom gostoprimstvu, biskupu dr. Želimiru Puljiću, kojem sam ujedno mogao čestitati njegovu 20. obljetnicu biskupske službe u Dubrovačkoj biskupiji. Posebnu zahvalu upućujem dr. fra Rafaelu Romicu, koji mi je s ljubavlju u nekoliko dana pokazao znamenitosti grada. Dubrovčani imaju jednu izrek: „Živio sv. Vlaho!“, a ja k tome kažem: „Neka živi grad Dubrovnik i moja lijepa domovina Hrvatska!“

Vaš fra Josip Bebić, delegat

Tko će zaustaviti progona kršćana?

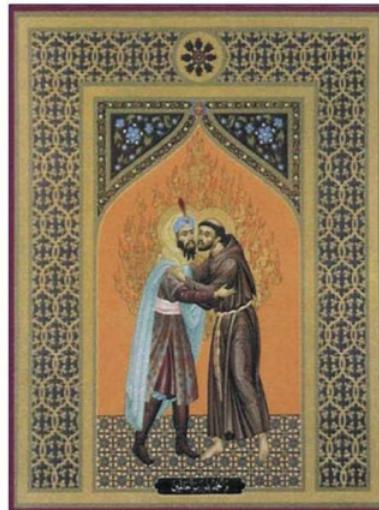
Biskupi su upozorili na strašnu činjenicu da se svake godine u svijetu zbog vjere ubije 170.000 kršćana.

dok iz više zemalja svijeta – posebno Egipta, Malezije i Indije – dolaze tragične vijesti o sve gorim progonima kršćana, biskupi zemalja Europske Unije odlučili su dići svoj glas, a priključili su im se i europski političari. Tako su katolički biskupi 27. siječnja pozvali države članice EU-a da pojačaju svoju pomoć progonenim manjinama. Istodobno su pozdravili odluku Europskoga parlamenta s kraja siječnja, kojom su osuđeni napadi na kršćane u Maleziji i u Egiptu. Na temelju te odluke i zaključka visoka predstavnica EU-a za vanjsku politiku Catherine Ashton mora donijeti mјere za pitanja ljudskih prava vjerskih manjina i istaknuli su biskupi ComECE-a u Bruxellesu.

Godišnje ubiju 170.000 kršćana

Biskupi su upozorili na strašnu činjenicu da se svake godine u svijetu zbog vjere ubije 170.000 kršćana. Istodobno su najavili memorandum u kojemu će dati prijedloge i savjete Europskoj Uniji. Tekst bi trebao biti predan sredinom travnja. Statistike govore jasno: danas se u svijetu kršćane progoni u visokom postotku: od svih progonjenih, 75 do 85 posto otpada na kršćane, pa brojka brutalno proganjениh kršćana prelazi brojku od 200 milijuna, ističu biskupi ComECE-a, a prenosi austrijski Kathpress.

O teškim prilikama u kojima žive kršćani u Egiptu govorio je u Berlinu 28. siječnja koptsko-pravoslavni biskup za Njemačku Anba Damian. U razgovoru za međunarodnu humanitarnu karitativnu udrugu „Crkva u nevolji“ biskup Damian je doslovno upozorio da se „nikoga ne sprječava u ubijanja kršćana, ali mi se pri tome moramo smiješiti i pokazivati kako smo miroljubivi“. Kao što je poznato, početkom siječnja u južnoegipatskome gradu Nag Hammadi ubijeno je sedmero kršćana i jedan musliman. Tri počinitelja su nakon mise polnoćke otvorili paljbu na vjernike. Puno je svjetovnih ustanova i egipatsko veleposlanstvo izrazilo sućut, no „nijedan šeik, nijedan vjerski poglavatar islama nije se distancirao od ovoga čina“. Za

Prijateljski susret sv. Franje i sultana Melek-el-Kamela

ugnjetavanje kršćana u Egiptu nema političkih razloga, smatra biskup, već je riječ samo o religijskoj netrpeljivosti. Odgovorni su neki imami, koji svojim propovijedima mržnje utječu na inače mirne ljude. Zbog toga su koptski kršćani postali „Crkva mučenika“, a Egipat bi morao hitno promjeniti svoje zakonodavstvo s obzirom na vjersku pripadnost. Naime, tamo vlada serijatski zakon koji je izvor i temelj ostalih zakona, pa musliman može nanijeti zlo kršćanu, ali za to neće biti kažnjen. Svakome je jasno da je takav zakon ne samo nepravedan nego i potpuno nemoralan.

U Indiji je pak 31. siječnja na ulice u gradu Mysoreu u saveznoj državi Karnataka izašlo 2.000 kršćana, jer je samo u protekloj 2009. godini zabilježeno 159 napada, a samo u toj državi 72. U pismu što su ga guverneru te države zajednički uputili katolički biskup Thomas Vazhappilly i predsjednik Globalnoga vijeća indijskih kršćana Sajan George, ističe se da su napadi prijetnja „sekularnoj duši indijske nacije, ljudskim pravima i neotudivom pravu na slobodno isповijedanje i promidžbu svoje vjere. Ta su prava zajamčena ustavom“. I u tome se pismu ponavlja ono što je u Berlinu rekao koptski biskup Damian: kršćani su mirni i na nasilje su uvijek odgovarali mirno. Međutim, država i međunarodna zajednica morali bi shvatiti, poručuju potpisnici pisma, da

je i u Indiji riječ o posebnom planu progona kršćana, pa sve pozivaju na međuvjerski dijalog.

Sv. Franjo sa sultanom

Na međureligijski dijalog pozvao je i papa Benedikt XVI. na općoj audijenciji 27. siječnja. Tu je audijenciju Sveti Otac iskoristio za katehezu o još jednom velikanu Katoličke Crkve iz srednjega vijeka – svetome Franji Asiškom. Na audijenciji u dvorani koju su ispunili vjernici iz cijelog svijeta Sveti Otac je uputio i apel u spomen na žrtve šoe na „Dan sjećanja“, zauzimajući se za prestanak bilo kakvih progona, bilo koje manjine u svijetu. U međureligijskom dijalogu uzor može biti sveti Franjo, Asiški siromašak, koji je 1219. dobio dozvolu da u Egiptu razgovara s muslimanskim sultonom Melekom-el-Kamelom, kako bi se i ondje moglo naviještati evanđelje. Ta je epizoda – u kontekstu progona koje spominjemo – danas vrlo važna. „U doba u kojem su se sukobljavali kršćanstvo i islam, Franjo, svojevoljno, naoružan samo svojom vjerom i svojom osobnom blagošću, učinkovito je prošao putem dijaloga. Kronike nam govore o dobrohotnom i srdačnom primanju kod muslimanskog sultana. To je model na kojemu bi se trebali nadahnjivati i odnosi između kršćana i muslimana danas: promicanje dijaloga u istini, u međusobnom poštivanju i uzajamnom razumijevanju. Čini se da je sveti Franjo 1220. posjetio Svetu Zemlju bacajući tako seme koje će dati mnogo ploda: njegovi su duhovni sinovi, naime, od mjesta na kojima je živio Isus učinili povlašteni prostor svoga poslanja“, rekao je Papa i nakon kateheze dao još jedan prilog razumijevanju među narodima.

Papa je u pozdravu na njemačkom podsjetio na Dan sjećanja na holokaust. „Točno prije 65. godina Crvena Armija oslobođila je koncentracijski logor Auschwitz. Zastrahujući izvještaji preživjelih svjetu pokazuju do kakvih je odvratnih zločina u Njemačkoj dovela umišljenost koja nije poštivala čovjeka i rasna mržnja nacističke ideologije.“ **M. K.**

Domovinska proslava Stepinčeva

Grad Sisak provedbom odredaba iz bule pape Benedikta XVI. „Antiquam fidem“ ponovno je postao sjedište katoličke biskupije, a u osobi mons. dr. Vlade Košića dobio je novoga sisačkog biskupa.

Stepinčevu na 50. obljetnicu smrti bl. Alojzija Stepinca proslavljeno je u srijedu 10. veljače u zagrebačkoj katedrali. Misu je predvodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u nazočnosti velikog broja štovatelja bl. Alojzija koji su hodočastili iz svih hrvatskih krajeva. U koncelebraciji su bili apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari, kotorski biskup Ilija Janjić, sisački biskup Vlado Košić, zagrebački pomoćni biskupi Valentim Pozaić i Ivan Šaško, imenovani bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak, generalni tajnik HBK mr. Enco Rodinis, provincijali redovničkih zajednica te još oko 150 svećenika.

U rođnom mjestu bl. Alojzija Stepinca u crkvi Presvetog Trojstva uz pedesetak svećenika misnom slavlju predsjedao je vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić. U propovijedi se između ostaloga osvrnuo na metode komunizma koji je želio zatrovati i uništiti vjeru. Stepinčevu je proslavljeno u svim biskupijama i brojnim župama diljem domovine.

Veleposlanik Republike Koreje u RH dr. Byun Dae-ho i Enrique Horcajada, voditelj Ureda OEES-a u Zagrebu, u četvrtak 11. veljače u Ordinarijatu u Zadru susreli su se s kancelarom Zadarske nadbiskupije don Josipom Lenkićem na njihov zahtjev.

Svečanost u Sisku

Grad Sisak u subotu 6. veljače provedbom odredaba iz bule pape Benedikta XVI. „Antiquam fidem“, od 5. prosinca 2009. ponovno je postao sjedište katoličke biskupije, a u osobi mons. dr. Vlade Košića dobio je novoga sisačkog biskupa. Svečanosti je nazočilo više tisuća vjernika iz čitave domovine. Uz dvadeset šest nadbiskupa, biskup Košić išao je između dvojice kardinala: Vinka Puljića i zagrebačkoga nadbiskupa i metropolita Josipa Bozanića koji je u svetištu drevne crkve sv. Križa predvodio svečano misno slavlje. Bulu Benedikta XVI. o imenovanju sisačkoga biskupa pročitao je apostolski nuncij

u Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari.

Predsjednik Vijeća HBK-a za obitelj, krčki biskup Valter Župan, uputio je za Svjetski dan braka, 14. veljače, poruku u kojoj je zaželio da proslava Svjetskog dana braka, druge ned-

Proslavljenja je 1038. fešta sv. Vlaha uz sudjelovanje u nazočnosti brojnih vjernika iz Dubrovnika i drugih krajeva.

Misa za 66 hercegovačkih frata ravnatelja organizirana je na Širokom Brijegu. Nakon kratke molitve i čitanja imena svih 66 ubijenih

Misnom slavlju u Krašiću predsjedao je kardinal Vinko Puljić

veljači, zaživi u što većem broju župa.

Sjednica biskupa Đakovačko-osječke crkvene pokrajine održana je 1. veljače u prostorima Nadbiskupskog doma u Đakovu.

fratara na grobu u crkvi, misu je predslavio fra Miljenko Šteko, vikar Hercegovačke franjevačke provincije, u susavlju sa 65 svećenika.

Hrvatska solidarnost na djelu

Novinarske nagrade za promicanje redovništva

Povodom Dana posvećenog života predsjednik HKVRP-a fra Ivan Ponja uručio je ovogodišnju šestu po redu novinarsku nagradu „Posvećeni život“ kao priznanje za najbolja novinarska dostignuća koja na vjeroslojnoj način prikazuju život i djelovanje redovničkih osoba i zajednica. Dobitnici nagrada su Marija Belošević, novinarka Informativne katoličke agencije, i Mihail Sokol, novinar Glas Koncila.

Predstavljena trilogija „Blaženi Alojzije Stepinac svjedok Evanđelja ljubavi“ u ponedjeljak 8. veljače u dvorani „Vjenac“ Nadbiskupskog pastoralnog centra na zagrebačkome Kaptolu.

U povodu proslave 18. svjetskog dana bolesnika, u petak 12. veljače u prostorijama Hrvatske komore medicinskih sestara (HKMS) u Zagrebu predstavljen je prvi broj glasila „Puls pacijenata“. Uređuju ga pacijenti različitih zvanja, zanimanja i iz različitih udruga, kao i stručnjaci iz zdravstva i ostalih zanimanja koji mogu i žele pridonijeti poboljšanju zdravstvenog sustava u Republici Hrvatskoj.

U akciji Hrvatskog Caritasa za pomoć stradalima od potresa u Haitiju do 4. veljače prikupljeno je 2,7 milijuna kuna. U prigodi II. međunarodnog dana molitve za mir u Svetoj zemlji, u nedjelju 31. siječnja, u međugorskoj župnoj crkvi slavljena je na tu nakanu misa koju je predvodio dr. fra Miljenko Šteko.

A.O

REGIONALNE SJEDNICE S DELEGATOM

Jedna Crkva u različitosti

Predavanja su održali mons. Wolfgang Miehle iz Bonna, mons. dr. Werner Schreer iz Hiledesheima i Georg Gawaz iz Rottenburga.

Regionalne sjednice hrvatskih pastoralnih i socijalnih djelatnika iz Njemačke na čelu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipom Bebićem održane su 8. veljače za Bavarsku regiju u hotelu „Poinger Hof“ u Poingu kod München, vlasnika Hrvata Ive Sadrića, 9. veljače u Bruchsalu u HKM Srednji Baden za regije Baden-Württemberg I., Baden-Württemberg II i Rajnsko-majnsku regiju, 10. veljače u Ennepetalu za regiju Sjeverna Rajna i Vestfalija te 11. veljače u Hildesheimu za Sjevernu regiju.

Misno slavlje u povodu 50. obljetnice smrti bl. Alojzija Stepinca u Ennepetalu je predvodio mons. Miehle u zajedništvu s delegatom o. Bebićem i vlč. Šimovićem

preminuloga pomoćnog biskupa biskupije Münster mons. Josefa Voša koji je dugo godina bilo na čelu Komisije

Sa sjednice u Poingu. Predavanje je održao mons. Wolfgang Miehle.

Misno slavlje u povodu 50. obljetnice smrti bl. Aojzija Stepinca u crkvi sv. Martina u Ennepetalu predvodio je u srijedu 10. veljače mons. Miehle u zajedništvu s delegatom o. Bebićem i voditeljem Hrvatske katoličke misije Ennepetal-Lüdenscheid vlč. Brankom Šimovićem. Mons. Miehle je u toj prigodi kazao kako je bl. Alojzije Stepinac primjer i opće Crkve kako se živi ljubav prema Bogu i bližnjemu. Propovijedao je delegat o. Bebić istaknući kako je bl. Alojzije Stepinac najsvetlijii lik u hrvatskom narodu. U misnom slavlju molilo se i za nedavno

XIV., zadužen za područje migracije Njemačke biskupske konferencije.

Na sjednicama se okupilo oko sto sudionika. Na sjednici u Hildesheimu sudjelovao je i ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. Ante Kutleša koji je okupljene upoznao sa stanjem hrvatske inozemne pastve, zahvalio im na radu te im prenio pozdrave hrvatskog episkopata.

Na početku su pozdravnu riječ uputili predstavnici regija i voditelji misije i zajednica na čijim su se područjima održavale sjednice. Predavanje o pod nazivom „Jedna Crkva u mno-

gim jezicima, narodima i obredima“ održao je nacionalni ravnatelj Njemačke biskupske konferencije za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jazika iz Bonna mons. Wolfgang Miehle u Poingu i Ennepetalu.

Mons. Miehle je na početku predavanja podsjetio na brojčano stanje Katoličke Crkve u Njemačkoj. Crkva u Njemačkoj broji 27 njemačkih bisupija u kojima je oko 25 milijuna katolika koji se okupljuju u oko

12.000 župnih zajednica. Govoreći o vjerama i vjerskim zajednicama u Njemačkoj, kazao je kako u Njemačkoj danas djeluje 25,1 milijuna katolika, 24,8 milijuna protestanata, 1,4 milijuna pravoslavnih, 4,2 milijuna muslimana te 26,5 milijuna onih koji ne pripadaju nijednoj vjeri ili su ateisti. „U Njemačkoj živi 6,73 milijuna ljudi sa stranom putovnicom. Od toga su 3,3 milijuna kršćani i 3,2 muslimani. Među kršćanima je oko 2 milijuna katolika, 0,9 milijuna pravoslavnih i 0,3 milijuna evangelika ili priпадnika slobodnih Crkava. Mnogi strani sugrađani u Njemačkoj i njihova djeca posjeduju njemačko državljanstvo. Zato se s pravom može reći kako 2 od 11 katolika u Njemačkoj imaju strane korijene. Pritom treba još dodati 0,3 i 0,5 milijuna katolika bez vrijednih dokumenata koji su u Njemačkoj ilegalno. Također i oni imaju pravo na pastoralnu i općeljudsku potporu.“ Mons. Miehle je podsjetio i na raznolikost obreda. U općoj Katoličkoj Crkvi ima oko 25 različitih obreda, od kojih je rimo-katolički obred (latinski) najrašireniji. U Njemačkoj je oko 408 zajednica drugih materinskih jezika. Dolaze iz oko 40 različitih narodnih ili jezičnih skupina. Oni imaju ulogu mostova prema domaćim mjesnim zajednicama. Zajednice materinskih jezika imaju sljedeće dužo-

brižničke ponude: okupljanje vjernika kako prve, tako i drugih generacija doseljnika i pastoralnog djelovanja među njima. Mons. Miehle je ujedno podsjetio na temeljnu zadaću Katoličke Crkve, a to je liturgija, kerigma, dijakonija i koinonia. Ujedno je potaknuo

U Bruchsalu je predavanje održao Georg Gawaz

Sa sjednice u Hildesheimu.
Slijeva nadesno:
vlč. Ante Kutleša,
mons. dr. Werner
Schreer i
fra Josip Bebić.

hrvatske pastoralne i socijalne djelatnike da se više zauzmu u pravcu većeg uključenja Hrvata katolika u laičke organizacije u Njemačkoj. Pritom je nešto kazao i o sustavu crkvenih laičkih vijeća u Njemačkoj. Posebno je istaknuo vrhovnu organizaciju katoličkih laika u Njemačkoj Centralni komitet njemačkih katolika. Podsjetio je i na brojne katolike dobrotvorne ustanove u ovoj zemlji. Nekoliko je riječi kazao i o važnosti crkvenog poreza u Njemačkoj istaknuvši kako glavna sredstva za potrebe Crkve u ovoj zemlji dolaze od crkvenog poreza od kojega se pokriva oko 80 posto potreba Crkve i njezinih raznolikih projekata. Govorio je i o međureligijskom djalogu te ekumenskom zajedničkom djelovanju. Svoje iscrpno i slikovno popraćeno predavanje završio je molitvom Isusu Kristu u povodu Svećeničke godine.

Predavanje u Bruchsalu održao je referent u Biskupiji Rotterburg-Stuttgart za pastoral zajednica Georg Gawaz pod nazivom „Što očekuje mjesna Crkva od zajednica drugih materinskih jezika?“ „Ne postoje njemačke župe, već katoličke župe u kojima se koristi kod nas njemački jezik. Crkva je uvjek opća Crkva. U Crkvi nema stranaca. Hrvatske su misije bile temeljene na identitetu, zajedništvu i vjeri.“ Kazao je kako je suvremena osnova za pastoralno djelovanje među migranti ma Drugi vatikanski sabor, Opće sinode biskupija sedamdesetih godina

prošloga stoljeća, kao i biskupijske sinode osamdesetih godina prošloga stoljeća. Pritom je kazao kako je potrebno više činiti na procesu umrežavanja između zajednica drugih materinskih jezika i mjesnih zajednica. Pritom treba razlikovati pojmove inte-

gradnja mostova između generacija i različitog kulturnog iskustva Crkve. Trebaju se obogatiti od iskustva drugih. U Hildesheimu je predavanje pod nazivom „Pastoral integracije pod vodom mjesne Crkve u Hildesheimu“ održao generalni vikar Biskupije Hildesheim mons. dr. Werner Schreer. Najprije je govorio o integraciji kao društvenom izazovu. Posebno je istaknuo kako je zajedničko djelovanje izazov za Crkvu. U dalnjem dijelu izlaganja osvrnuo se na teologiju kataliciteta, potom je govorio o zajedništvu iz perspektive katolika drugih materinskih jezika, o zajednicama materinskih jezika te se na kraju osvrnuo

Sa sjednice u Ennepetalu

gracije i asimilacije. Integracija da, a asimilacija ne! Integracija se treba shvatiti kao zajedništvo. U biskupiji Rottenburg-Stuttgart djeluju 43 hrvatske katoličke zajednice te su najbrojnije. Potom je talijanskih 35, portugalskih 5, španjolske 3 i francuska jedna. Posebno je istaknuo kako hrvatske zajednice treba prije svega razumjeti kao dio mjesne Crkve na kojem području djeluju, a ne kao filijale njihove domovinske Crkve. Ne smiju biti orijentirane samo na prvu generaciju, već na sve vjernike. Potrebna je

na praktično stanje istaknuvši potrebu zajedničkog djelovanja s više fleksibilnosti i međusobnog prihvatanja uvažavanja. Nakon predavanja razvila se diskusija. Delegat o. Bebić je u svom izvještu podsjetio na stanje i aktivnosti u hrvatskom dušobrižništvu u Njemačkoj te je sve potaknuo na veću zajedničku suradnju. Ravnatelj vlč. Kutleša je posebno podsjetio na 65. obljetnicu komemoracije na Bleiburgu koja će se ove godine održati 15. svibnja.

Tekst i snimke: A. Polegubić

PROMOVIRANJE OPĆELUDSKIH VRIJEDNOSTI NA DRUŠTVENOJ I POLITIČKOJ RAZINI

S vrijednostima hrabro u svijet

U organizaciji udruge „Glas roditelja za djecu – GROZD“ u punoj dvorani „Vijenac“ Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu održan je 31. siječnja okrugli stol s temom „Kako promovirati općeludske vrijednosti na široj društvenoj i političkoj razini?“ Sudjelovali su članovi Europskoga parlamenta – Bernd Posselt, predsjednik Paneuropske unije Njemačke, član pregovaračkog odbora Europskog parlamenta s Hrvatskom, Anna Zaborska iz Slovačke, predsjednica Odbora za ženska prava i ravnopravnost spolova Europskog parlamenta, i Antonio Ciancian iz Italije, član pregovaračkog odbora Europskog parlamenta s Hrvatskom, te predsjednik Komisije Hrvatske biskupske konferencije za odnose s državom varaždinski biskup Josip Mrzljak, glavni imam zagrebački i zamjenik muftije Aziz Hasanović, državni tajnik u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi dr. Ante Zvonimir Goljem i zastupnica u Hrvatskom saboru Marijana Petir. Moderator okruglog stola bio je predsjednik udruge „Glas roditelja za djecu – GROZD“ Ladislav Iljić.

Postoji samo jedna Europa

Bernd Posselt istaknuo je da među kršćanima postoje dva nesporazuma u pogledu kršćanskih vrijednosti u Europi. Jedni ističu kako Europska unija može biti kršćanska nego što su njezine države članice. Posselt upozorava kako ne možemo vjerovati da će cjelina biti bolja od pojedinih dijelova. Europa će biti onoliko kršćanska koliko su njezini kršćani aktivni. Druga pogreška je misliti da je Europska unija antikršćanska mašinerija koja će uništiti kršćanstvo. EU je poput određene vrste arene u kojoj se različite sile međusobno bore, a mi kao kršćani možemo biti uspješni samo ako se bavimo europskim pitanjima, a ne da se samo prepustimo, rekao je Posselt, te podsjetio kako je Rocco Buttiglione rekao: „Moramo se boriti za ovu Europu i u Europi zato što postoji samo jedna Europa.“ Stoga se mi kao kršćani moramo baviti europskim integracijama. U EU kakva je sada, a to će biti još bolje kad će Hrvatska biti

u njoj, ukoliko kršćani kojih ima 80 posto budu doista aktivni, niti jedan političar ne bi mogao raditi što hoće. No, znamo da to nije stvarnost. Mo-

Moći ćemo mnogo napraviti zato što većina Euopljana jesu kršćani i zato što su kulturni korijeni u Europi kršćanski, rekao je Posselt.

ramo puno raditi da budemo većina ili kvalificirana manjina. Ali, moći ćemo mnogo napraviti zato što većina Euopljana jesu kršćani i zato što su kulturni korijeni u Europi kršćanski, rekao je Posselt.

Teologizacija politike i ideologizacija religije

Anna Zaborska upozorila je kako treba izbjegavati teologizaciju politike kao i ideologizaciju religije. No, uključenje u javni život ne može stvarati kompromise u pogledu načela poštovanja ljudske osobe.

Obitelj treba biti zaštićena u svojoj stabilnosti i svome jedinstvu modernim zakonima. Zakoni moraju poštovati slobodu roditelja u odgoju i obrazovanju, a društvo mora štititi maloljetnike i isto tako oslobođiti ih modernih oblika poroka kao što je droga, prostitucija i sl., istaknula je.

Vrijednosti na aeropagu svijeta

Biskup Mrzljak istaknuo je da se postavlja pitanje kako sa spomenutim vrijednostima izaći u tzv. arenu ovega svijeta, ili Pavlovski, na areopag svijeta. Na to se nadovezuju i druga pitanja poput onih zašto postoje fobije, strahovi, zašto pape Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. moraju govoriti „ne bojte se, ne bojte se otvoriti vrata Kristu i usvojiti kršćanske vrednote“. Zašto je takva zatvorenost u Europi, a da kako i mi u Hrvatskoj svjesni smo toga kad je bilo govora o križevima, do-

nošenju nekih zakona. Jednostavno, kao da ne možemo doprijeti u javnost, upozorio je biskup.

Također je podsjetio kako je II. vatikanski sabor govoreći o ateistima pišao ne samo njih, nego i kršćane jesu li oni više otkrivali Božje lice ili su ga možda nekada sakrili svojim životom, nisu pokazali tu svoju vjeru, nisu svjedočili. Dakle, važno je kako doći do medija, javnosti koja još nije sklona kršćanskim vrijednostima za koje se mi zalažemo. To nas ne smije obeshrabriti. Moramo izaći na taj areopag svijeta i nuditi te vrijednosti za koje mi vjerujemo da su dobre, stare, koje čuvamo dvije tisuće godina. Moramo hrabro s tim vrijednostima izaći pred ovaj svijet i svjedočiti riječima, ali i svojim životom, poručio je biskup Mrzljak.

Hrvatska po svim kvalitetama Europa

Ef. Hasanović istaknuo je važnost takve rasprave uopće, kako bi se prepoznale određene kvalitete našega društva, te da se pošalje jasna poruka

Svi smo kao građani pozvani baviti se politikom na ovaj ili onaj način, pa smo stoga pozvani i utjecati na stvari koje se događaju i na izbor ljudi koji će nas zastupati, rekla je zastupnica u Hrvatskom saboru Marijana Petir.

Europi. Mi se ponosimo našim društvom. Taj ponos proizlazi iz svih prava i vjerskih sloboda koje mi uživamo u ovom društvu i bio bih sretan da takva prava uživaju moja braća muslimani u Europi, rekao je Hasanović, te podsjetio kako su model rješenja muslimanskog pitanja uz Hrvatsku, riješile samo još Austrija, Španjolska i Belgija. Stoga želimo poručiti da je Hrvatska po svim kvalitetama Europa, te nas čudi kad ponekad iz Europe dođe drukčija ocjena, pa koristim priliku da poručim preko ljudi koji će izravno odlučivati o našoj sudbini da se mi zajedno zauzimamo za dobra i opće ljudske vrijednosti koje trebaju biti poštovane svugde, rekao je ef. Hasanović.

Za okruglog stola o temi „Kako promovirati općeludske vrijednosti na široj društvenoj i političkoj razini?“ u Zagrebu

Snimka: IKA

Važnost Crkve i vjerskih zajednica

Prenosći pozdrave potpredsjednika Vlade i ministra Darka Milinovića, dr. Ante Zvonimir Golem, koji je ujedno EU koordinator za područje zdravstva, istaknuo je kako u pregovorima s Europskom unijom nije bilo nikakvih prisila. Naime, Europska unija postavlja minimalne standarde za članstvo. Mi se tim standardima trebamo prilagoditi, tj. riješiti na način kako odgovara Hrvatskoj. Osvrćući se na ulogu Crkve kao i vjerskih zajednica uopće, Golem je istaknuo njihovu važnost u hrvatskom društvu. Sve vjerske zajednice moraju biti savjest ovoga društva, upozorio je.

Nedostatak vjernika laika u politici

Marijana Petir zahvalila je europskim parlamentarcima na zalažanju za Hrvatsku, a posebno je zahvalu uputila Berndu Posseltu. Istaknula je kako su oni kao vjernici laici „sol zemlje“ i da moraju biti svjesni da će bez njih ta zemlja oblijutaviti. Stoga je pred svima veliki zadatak i velika dužnost uključenja u javni život, tj. politiku, jer je politika onakva kakvi su ljudi u njoj. Podsetila je i kako dokumenti II. vatikanskog sabora pozivaju na aktivnost u javnom životu, na sudjelovanje u aktivnostima, jer u suprotnom će naše mjesto zauzeti oni koji su manje dobri, manje sposobni i manje

pošteni i koji će zastupati neke drugačije interese i druge vrijednosti, odnosno nevrijednosti.

Evidentan je nedostatak vjernika laika u politici, to se najbolje očrtava u Hrvatskom saboru. Ako pogledamo donošenja samo dva zakona, onaj o suzbijanju diskriminacije i umjetnoj oplodnji, onda vidimo da postoji ili nedostatak političke hrabrosti ili nedostatak vjerodostojnih vjernika laika. No, tu valja istaknuti i pohvaliti aktivnost na području civilnog sektora, osobito udruge „Grozd“, Hrvatskog katoličkog liječničkog društva, Hrvatskog Caritasa. Oni su ne samo za zastupnike pripremili stručne argumente, nego su se potrudili svoje mnogobrojno članstvo animirati i uputiti da se s argumentima obrate dužnosnicima na razini Vlade i Sabora, i kao što se vidjelo, rezultat nije izostao. Bio je to dokaz da se zajedno mogu zaštititi opće ljudske vrijednosti dostojanstvo čovjeka, obitelji, i da se u konačnici može utjecati na zakone koji se donose, premda nam se ponekad čini da sve to nije moguće. Svi smo kao građani pozvani baviti se politikom na ovaj ili onaj način, pa smo stoga pozvani i utjecati na stvari koje se događaju i na izbor ljudi koji će nas zastupati, rekla je Petir.

IKA

ZAGREB

O položaju obitelji, općeljudskih vrijednosti i ljudskih prava

Na okruglom stolu u Hrvatskom saboru sudjelovao je i predsjednik Vijeća za obitelj Hrvatske biskupske konferencije krčki biskup Valter Župan.

UHrvatskom saboru je u ponедjeljak 1. veljače održan okrugli stol s temom „Položaj obitelji, općeljudskih vrijednosti i ljudskih prava u procesu približavanja Hrvatske Europskoj uniji“. Na okruglom stolu uvodnim izlaganjima sudjelovali su predsjednik Vijeća za obitelj Hrvatske biskupske konferencije krčki biskup Valter Župan, glavni imam zagrebački i zamjenik muftije Aziz Hasanović, pastor Kršćanske reformirane Crkve Branimir Bučanović, troje članova Europskog parlamenta Berndt Posselt, predsjednik Paneuropske unije Njemačke, član prevaračkog odbora Europskog parla-

menta s Hrvatskom, Anna Zaborska iz Slovačke, predsjednica Odbora za ženska prava i ravnopravnost spolova Europskog parlamenta, i Antonio Cancian iz Italije, član prevaračkog odbora Europskog parlamenta s Hrvatskom, Catherine Vierling, savjetnica u Europskom parlamentu, te zastupnici u Hrvatskom saboru Marijana Petir i Goran Marić, kao i predsjednik udruge „Glas roditelja za djecu – GROZD“ Ladislav Ilčić. Biskup Župan istaknuo je kako pitanje vrijednosti, ljudskih prava, vrijednosti obitelji nije neki specifickum Katoličke Crkve, a niti vjerskih zajednica. Međutim, često se čuje u

našim medijima Crkva hoće to, nije to pitanje Crkve, to je opće ljudski patrimonij, to je nešto na čemu počiva život ili nestanak uopće čitavih ljudskih zajednica i ljudske vrste. Poslije dobivanja samostalnosti Republike Hrvatske često je isticano kako je Katolička Crkva u Hrvatskoj odigrala ključnu ulogu u očuvanju svijesti hrvatskog naroda. Uvjeren sam da je Katolička Crkva to uistinu i učinila, kao i druge vjerske zajednice. No, kako su to učinile? Ne silom, već promoviranjem vrijednosti upravo onih koje mi sada ovdje zastupamo, riječ je o odgoju za moralne vrijednosti“, upozorio je mons. Župan. IKA

STEPINČEVI DANI U MÜNCHENU

Bl. Alojzije Stepinac – dični uzor

Mons. Bogović je predstavio projekt crkve Hrvatskih mučenika na Udbini

Stepinčevi dani svečano su otvoreni u subotu 6. veljače u Hrvatskoj katoličkoj misiji München duhovno-kulturnim programom i koncertom u Schrannenhalle u glavnem gradu Bavarske. Prihod od večeri bio je namijenjen za gradnju crkvu Hrvatskih mučenika na Udbini.

Sutradan, u nedjelju 7. veljače u punoj crkvi sv. Mihaela u Münchenu svečano misno slavlje predvodio je gospičko-senjski biskup mons. Mile Bogović u suslavljaju s voditeljem misije fra Tomislavom Dukićem, voditeljem Referata dušobrižništva stranih zajednica u Nadbiskupiji München-Freising mons. Wolfgangom Huberom, dušobrižnicima u toj misiji fra Lukom Liva-

jom i fra Borisom Čarićem te uz asistenciju stalnog đakona Mate Kutleše.

Na početku misnog slavlja išlo se u ophodu kroz crkvu tijekom kojega

„U današnjem svijetu laž je dobila gotovo pravo javnosti. Laž prodire kroz sve pore društva i našega života“, kazao je mons. Mile Bogović.

su mlađi obučeni u narodne nošnje iz svih hrvatskih krajeva nosili hrvatsku i bavarsku zastavu te moći bl. Alojzija Stepinca, koje su potom položili ispred blaženikove slike pred oltarom.

Misnom slavlju između ostalih pribivali su generalni konzuli Hrvatske i Bosne i Hercegovine u Münchenu Vladimir Dujnjak i Luka Đžolan, te sponzori, hrvatski poduzetnici iz Njemačke Mijo Matić i Ivo Sadrić.

Sve je na početku pozdravio o. Dukić kavazši kako u bl. Alojziju Stepincu gledamo lik Božjeg pravednika i čovjeka zaljubljenog u Boga i u Crkvu. „Želimo se nadahnuti na njegovu životu, kako bi kroz nje

gov lik Božja prisutnost bila očita i u ovom trenutku naše ljudske i hrvatske povijesti.“

„Doista mi je draga da u Münchenu mogu otvoriti Stepinčeve dane. On je veliki naš svetac i uzor svakome od nas bez obzira gdje bili, u domovini ili inozemstvu, bez obzira u koje vrijeme živjeli, u prošlosti sadašnjosti ili budućnosti. Uvijek će on biti svjetli lik svakome od nas“, kazao je na početku mons. Bogović dodavši kad vidi toliki broj Hrvata u Münchenu da ga obuzme radost, ali i strah zar je toliko Hrvata trebalo napustiti naše krajeve.

Mons. Bogović je u propovijedi kazao kako Crkva stoljećima naviješta

Oduševljeno mnoštvo mladih u Schrannenhalle u Münchenu

da je Krist istina, put i život i da ne-ma drugog puta osim Isusova koji vodi u život. „I mi Hrvati u svom kalendaru imamo zapisane one koji su bili vjerni svjedoci istine i ljubavi. Nije kršćanstvo za jedno mjesto i jedno vrijeme. Kršćanska poruka je za sva vremena. To je tako shvatio i naš dični uzor bl. Alojzije Stepinac. On je uzor našeg zajedničkog crkvenog i hrvatskog kalendara. On je s našega prostora, kojega je prije dvanaest godina proglašio blaženim papa Ivan Pavao II. Molimo se da ga Crkva proglaši i kao sveca. Bl.

Alojzije nam u mnogočemu može biti uzorom, a napose u vjernosti istini i ljubavi. Nije se nikada poklonio nasilju i vlasti, a bio je izložen i jednome i drugome. Prisiljavali su ga 1945. da

Vjernici za vrijeme misnog slavlja u crkvi sv. Mihaela u Münchenu

slobodu da ju je protegnulo i na laž. Sve se pretvara u relativizam. U laži je korijen svakoga nasilja. Svaka laž rada nasilje.“ Mons. Bogović je podsjetio na riječi pape Ivana Pavla II. da

lio je svima koji su svojim prilogom na toj večeri omogućili gradnju spomenute crkve. Pozdravnu riječ uputili su i voditelj misije o. Dukić, predsjednik misijskog vijeća Dinko Grgić, organizator večeri Stjepan Čuljak, u ime sponzora koncerta Mijo Matić, a pročitano je i pismo zagrebačkog gradonačelnika Milana Bandića, supokrovitelja koncerta. Pred slikom bl. Alojzija Stepinca molilo se, pjevalo i čitalo blaženikove izreke. Nastupile su brojne misijske skupine, dječji zbor Hrvatski slavuji, Tamburaški orkestar, Zbor mladih od 7 do 11 razreda, klapa „Croatia“, ženska vokalna skupina „Lira“, folklorna skupina A fra Andrija Kacić Miošić, folklorna skupina B fra Andrija Kacić Miošić, folklorna skupina „Veterani“, folklorna skupina dječjeg folklora „Bijeli golubovi“ od 3 do 6 godina kao i od 7 do 12 godina. Nastupili su i učenici koji pohađaju hrvatsku dopunsку školu u Münchenu. U drugom dijelu tijekom koncerta nastupili su pjevači Ivan Mikulić, Vanna i Miroslav Škoro te komičar Tomislav Žižić.

U utorak 9. veljače u kapeli bl. Alojzija Stepinca u Münchenu prikazan je film „Pravednik Stepinac“, tekst: Živko Kustić; režija: Jakov Sedlar. U srijedu 10. veljače na spomendan 50. obljetnice smrti bl. Alojzija Stepinca misu u kapeli bl. Alojzija Stepinca predvodio je o. Dukić. Od četvrtka 11. do subote 13. veljače u kapeli bl. Alojzija Stepinca duhovnu obnovu predvodio je dr. fra Ante Vučković, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu. U nedjelju 14. veljače središnje euharistijsko slavlje u crkvi sv. Mihaela predvodio je o. Vučković.

U nedjelju 7. veljače prijam za mons. Bogovića i uzvanike organizirao je u svom hotelu „Poinger Hof“ u Poingu Ivo Sadrić.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

O bl. Alojziju Stepincu nadahnuto je propovijedao mons. Bogović

prizna neistinu. S obzirom da je svjedočio za istinu doživio je sudbinu da su ga osudili. Kazao je kako komunizam nije spasitelj svijeta već je Bog poslao svoga Spasitelja Isusa Krista. Bl. Alojzije je svoje svjedočanstvo skupo platio u zatvoru i u zatočeništvu. Mnoge je stalno hrabrio pa su i oni imali snagu nastaviti u ljubavi i istini”, kazao je mons. Bogović.

„U današnjem svijetu laž je dobita gotovo pravo javnosti. Laž prodire kroz sve pore društva i našega života. Nije također dobro ako se ističu dječja prava, a ne odgajaju ih se u odgovornosti”, kazao je dodavši kako su i komunizam i fašizam sustavi koji su građeni na sili i laži. „Mislimo smo da smo se oslobođili laži kada je ta sila prestala, ali vidimo da je korijen nasilij u laži, a ona je sveprisutna u društvu. Liberalno društvo toliko rasteže

naslijedujemo one koji su znali svoj život žrtvovati za dobro, a prije toga ih treba popisati. „Kao jedan vidljivi znak počeli smo graditi crkvu Hrvatskih mučenika na Udbini, u središtu Hrvatske, svima onima koji su se kroz našu povijest žrtvovali za opće dobro. Njih trebamo pamtiti i naslijedovati.“

Na kraju misnog slavlja pozdravnu riječ uputio je mons. Huber koji je sve okupljene pozdravio u ime nadbiskupa Reinharda Marxa. „Bl. Alojzije Stepinac je znak življene vjere. Hvala vam što taj znak dalje nastavljate živjeti u današnjem sekularnom društvu.“ Misno slavlje uveličao je misijski mjesoviti zbor pod vodstvom s. Nikoline Bilić.

Stepinčeve dane otvorio je mons. Bogović u Schrannenhalle u Münchenu koji je velikom broju okupljenih ujedno i predstavio slikom i riječju projekt crkve Hrvatskih mučenika. Zahvala-

Piše:
s. Nela
Gašpar

Poznate su riječi A. Camusa na početku njegova „Mita o Sizifu“: „Postoji samo jedan doista ozbiljan filozofski problem: sud o tome ima li ili nema smisla živjeti?“

Potreba novih odgovora

Premda čovjek suvremnog društva ne voli puno razmišljati o životu u cjelini svakodnevno iskustvo kad tad mu nametne potrebu postavljanja pitanja o konačnom smislu njegova života. Ako pogledamo čovječanstvo u cjelini, onda moramo priznati da samo manjina njegovih stanovnika uživa dostignuća znanstveno-tehničkog napretka i to najčešće na račun drugih. Međutim i oni koji uživaju, kad tada se susreću s iskustvom da u trenutku ispunjenja želje već nastaje pitanje što sljedeće treba doći, tako da do zadovoljstva i ne dolazi upravo stoga što ga potkopava žurno traganje za novim zadovoljstvom nakon ovoga. Što kada nema više ničega za uživanje i kada se sve preokrene u suprotnost? Što kada iskustvo neizmjerna trpljenja, boli i nesreće dovede sve u pitanje? Nešto slično vrijedi i onda kada dosada života i iskustvo smrti sakriju, oduzmu ili razore svaki smisao. Tada svatko postavlja neumoljivo pitanje: isplati li se živjeti i tada kada su izvana gledajući onemogućeni užitak života i postizanje zadovoljavajućih pojedinačnih ciljeva. Ima li i tada život još nekoga smisla?

Koliko god je pitanje o smislu života staro koliko i čovjek ipak ono nije u svim vremenima i na svim mjestima imalo istu vrijednost i jednakovo važno značenje. Do početka Novoga vijeka pitanje o smislu života u našem društvu kretalo se uglavnom oko problema prave životne orientacije ovdje na zemlji (kako ispravno živjeti?). Posljednji smisao stvarnosti, za koju jamči Bog, nije bio upitan. Međutim, u Novome vijeku pitanje o smislu života poprima drugi pravac. Ono se radikalizira u problemu ima li uopće nekoga konačnoga smisla, tj. ima li neko zašto, neki cilj, koji je jasan sâm po sebi, koji ne treba više nikakva dalj-

Smisao ljudskog života

Što je veća i dublja povezanost i jedinstvo čovjeka s Bogom, to je veća i punija sloboda i život čovjeka.

njega obrazloženja i koji sve, pa i čovjekovo djelovanje i trpljenje, uspjeh i neuspjeh dovodi do svrhe i ispunjenja. Njemački filozof L. Wittgenstein odgovara da se ako ne prije onda sigurno u tom iskustvu vjera uključuje u razgovor. „Vjerovati u Boga znači da s činjenicama svijeta još nije sve riješeno“.

Zivot ima smisla

Kršćanstvo kao i židovstvo ljudsku povijest doživljava kao privilegirano područje Božjeg djelovanja u kome su vrijeme zemaljskoga života i nebeskog dovršenja uzajamno povezani kao sjetva i žetva, kao rad i uživanje zasluženog slobodnog vremena, kao vrijeme pripreme za budućnost punine zajedništva i s Bogom i s drugima. Tek odatle moguće je gledati na cje-lokupnu ljudsku povijest kao na povezani i smislenu cjelinu, tj. kao na povijest spasenja

čiji pozitivni ishod jamči sam Bog. Ono prošlo djeluje u sadašnjosti tako da se čovjek sada upire o Božju već prije zajamčenu i provjerenu vjernost. Ova vjernost Božja jest jamstvo budućnosti o još većem i definitivnom Božjem zahvaćanju u tijek povijesti koje će se dogoditi u „punini vremena“ (usp. Gal 4, 4-7). Ogromna je šansa živjeti u pravocrtnom vremenu, koje ide od stvaranja svijeta do konačnog ispunjenja. To je vrijeme odgovornog napora, osmislijene aktivnosti, to je sadašnjost osnovana na prošlosti i otvorena posljednjem ispunjenju. Nikada kršćanstvo ne bi preskočilo granice Palestine, da u svojoj srži nije bilo obećanje punine radosti ponudene čovječanstvu. To je radost zajedništva s Bogom, jednim, živim i istinitim, radost pobjede ljubavi nad zlom i smrću. Ovaj „već“ prožet je s „još ne“ kojim je naše vrijeme otvoreno vrijeme a to je apsolutno potrebno za sretan život jer kome je budućnost zatvorena, bio to čovjek pojedinac ili društvo njemu prijeti apa-

tija, očaj, besmisao. Analizirajući neke osnovne datosti ljudske egzistencije kao ljubav i smrt u svjetlu kršćanske objave njemački teolog G. Greshake pokazuje da se one savršeno slažu s onim, što kršćanska objava govori o čovjeku u svijetu i njegovoj uronjenosti u vrijeme. Težnja za besmrtnošću dolazi od ljudskog bića koje ljubi. U povijesti misli nije se vodilo dovoljno računa o toj čovjekovoj težnji. Čovjek je bio definiran kao animal rationale, premašio i rijetko kao animal amorosum. Često se zaboravljalo da je čovjek slika Božja (Post 1,26), a „Bog je ljubav“ (1 Iv 4,8, 16). Ipak, u tome je srž ljudskog postojanja a sposobnost ljubavi stoji u omjeru s nadom u besmrtnost. To je temelj ljudskog identiteta i dostojanstva. Impresivno je, kako danas u zapadnom svijetu goleme masse prihvataju ideju da je čovjek smrstan, u smislu, gdje smrt znači totalno uništenje. Vjerojatno je, da je ova

ko lako prihvatanje smrti kao definitivnog kraja uvjetovano opadanjem sposobnosti ljubavi, zaboravom onog najbitnijeg u ljudskom životu. Inert-

**Intenzitet sreće ovisi o jakosti nade u vječni život.
Bez nje bi sreća mogla biti samo trenutačna.**

nost, pasivnost, ravnodušnost nemaju potrebe za besmrtnošću. Kršćanski mistici su uvijek sreću povezivali s ljubavlju, a u sreći je budućnost mnogo važnija od sadašnjosti. Intenzitet sreće ovisi o jakosti nade u vječni život. Bez nje bi sreća mogla biti samo trenutačna. Tako se nuda u besmrtnost javlja kao neophodan uvjet da bi sreća imala neku konzistenciju.

Bog je jedina zaštita od prijetnje smrti, jedini temelj sreće. A Isus nam objavljuje da Bog sâm jest communio (zajedništvo). Ako nema ovog jedinstva s Bogom, ostajemo vječno jedni od drugih rastavljeni ponorima koji nikakva dobra volja ne može premostiti. Trojstvo je cilj i ostvarenje Božje riječi u stvaranju čovjeka: 'Načinimo čovjeka na svoju sliku i priliku! (Post 1,26). Što je veća i dublja povezanost i jedinstvo čovjeka s Bogom, to je veća i punija sloboda i život čovjeka. ■

Dubrovnik – Perle Kroatiens

„Non bene pro toto, libertas venditur auro“

Verehrte Leserinnen und Leser!

Dieses Jahr hatte ich das Glück, an den Feierlichkeiten zum Patronat des Hl. Vlaho (Blasius), des Schutzpatrons der Stadt Dubrovnik, teilzunehmen. Die Verehrung dieses Heiligen, der im 4. Jahrhundert in Kleinasiens gelebt hat, war schon lange in allen christlichen Kirchen des Ostens und Westens verbreitet. Auch die Bürger des Stadtstaates Dubrovnik erwählten ihn im 10. Jahrhundert zu ihrem Stadtpatron.

Garant. Die Freiheit war das Fundament allen Erfolgs und aller Entwicklung. Eine Inschrift an der Festung Lovrijenac lautet: „*Non bene pro toto, libertas venditur auro*“ (frei übersetzt: „Für alles Gold sollte die Freiheit nicht verkauft werden“).

Was die Freiheit für diese Stadt bedeutet, sieht man, wenn man sie besucht. Seit einiger Zeit schon gehört sie zum Weltkulturerbe; letztes Jahr wurde auch die St. Blasius-Prozession zum

schen Museen. Im wahrsten Sinne des Wortes spiegelt die Stadt den christlich geprägten, kulturellen und materiellen Reichtum Europas wider. Die Welt kann stolz darauf sein, was der kroatische Geist selbst in schweren Zeiten geschaffen hat. Auch nach den Zerstörungen durch Kriege und Erdbeben haben die starken Schutzmauern von Dubrovnik und der Schutzpatron der Stadt, St. Blasius, aber auch der Fleiß und der starke Wille der Bürger immer wieder geholfen, die Stadt aufzubauen. Auch der Freiheitswillen anderer Völker wurde geachtet. Wer weiß z.B., dass die Regierung der Republik Dubrovnik als eine der ersten die amerikanische Unabhängigkeit anerkannt hat? Diese Stadt ist wirklich eine Perle Kroatiens.

Heute betont man in Kroatien und anderen europäischen Ländern die Vorteile der Privatisierung. Dadurch wird oft das Gemeinwohl zugunsten der Kapitalschöpfung vernachlässigt. Im früheren Regierungsgebäude (Knežev Dvor) findet sich über dem Eingang des Sitzungssaales der Regierung eine lateinische Inschrift: „*Obliti privatorum publica curate*“ (frei übers.: Vergesst das Private, kümmert euch um das Gemeinwohl!). Die Entwicklung und Handel der Republik beruhten auf gerechten Prinzipien, was man einer weiteren Inschrift entnehmen kann: „...Meque pondero cum merces ponderat ipse Deus“. (frei übers.: „...So wie ich die Waren wiege, so wird mich Gott selbst wiegen“.) Der Glaube durchdrang das ganze Leben der Bürger.

Zum Schluß möchte ich meinen Mitbrüdern danken für ihre Gastfreundschaft besonders Pater Dr. Rafael Romic, der mir voll Freude die Sehenswürdigkeiten der Stadt zeigte. Ein großer Dank gilt auch Bischof dr. Želimir Puljić dem ich zu seinem 20-jährigen Amtsjubiläum gratulieren konnte.

Die Bürger von Dubrovnik haben zum Fest des Hl. Blasius einen Spruch: „Es lebe sv. Vlaho! Ich füge hinzu: „Es lebe die Stadt Dubrovnik und meine schöne Heimat Kroatien!“

Hl. Blasius in Dubrovnik

Foto: J. Bebić

Bischof von Dubrovnik, Msgr. Dr. Želimir Puljić erteilt am Fest des Schutzpatrons von Dubrovnik am 3. Februar in der Kirche St. Blasius den Gläubigen den Blasiussegeln

Seit dieser Zeit war der Stadtheilige im Leben der Bürger allgegenwärtig. In den Amtsbüchern und -schriften begannen Erlasse und Verordnungen stets mit den Worten: „Im Namen des Allmächtigen Gottes und der ruhmvollen Gottesmutter und unseres ruhmvollen Beschützers, des Hl. Vlaho...“ Auch auf den staatlichen Fahnen und Münzen findet sich sein Bild; über Hauseingängen oder an Mauern wird dargestellt, wie er die Stadt Dubrovnik in seinen Händen hält. Im Jahre 1485 erhielt Dubrovnik die Unabhängigkeit, die bis zum Jahre 1806, dem Einfall napoleonischer Truppen, dauerte. Seine Freiheit hüte der Stadtstaat eifersüchtig, teilweise zahlte er auch große Summen dafür. Das Wort „LIBERTAS“ (Freiheit) befand sich auf allen Fahnen der Republik. Für Dubrovnik war diese Freiheit heilig, der Hl. Vlaho war ihr

geistlichen Weltkulturerbe erklärt. Die Bürger von Dubrovnik haben sich über die Jahrhunderte hinweg ein stark ausgeprägtes Gefühl für Freiheit, für das Schöne, für Gerechtigkeit und für das Gemeinwohl erhalten. Der Stadtstaat unterstützte mit allen Mitteln das geistliche und kulturelle Leben, was man an großen prächtigen Kirchen, Klöstern und Schulen sehen kann. Der Rat der Stadt förderte das religiöse Leben; zur Advents- und Fastenzeit besuchten oft bekannte Prediger, wie z.B. Bernhard von Siena im 15. Jahrhundert, die Stadt. Die Kirche gründete Bruderschaften, die sich caritativ und kulturell engagierten. Wer sich für die Zeugnisse der europäischen Kultur interessiert, findet sie in den zahlreichen Kirchen und Klöstern der Ordensgemeinschaften in Dubrovnik, ebenso im Bischofspalast und auch in den städti-

Ihr Pater Josip Bebić, Delegat

Wolf im Schafspelz

Die Banken müssen in ihrem Tun nicht nur der so genannten realen Wirtschaft dienen, wie es heißt, nein mehr noch: Sie müssen den Menschen dienen.“ Dieser Satz stammt nicht etwa aus dem Munde eines Kapitalistenkritikers unserer zeitgenössischen Gesellschaft und er ist auch kein moralischer Appell seitens der Kirchen an raffgierige Manager und Vorstände, die vor allem durch ihre überirdischen Einkünfte, häufig gepaart mit wirtschaftlich oder sozial indiskutablen Leistungen, in unserer krisengeschüttelten Zeit für reichlich Empörung und Vertrauensverlust beim Normalbürger sorgen. Nein, dieser Satz stammt vom „neuen“ Josef Ackermann, dessen Haus mit patriotischem Namen wieder obenauf ist und im Krisenjahr 2009 immerhin fünf Milliarden einstrich.

Man sollte es nicht glauben! Nein, wirklich nicht. Denn es ist gar nicht wahr! Es gibt ein Sprichwort im Kroatischen, das übersetzt etwa so lautet: „Ein Wolf wechselt sein Fell, aber seine Natur nicht“. Und wenn man glaubt, dass einer, der meint, Leistung müsse sich „lohnen“, von heute auf morgen abstinent wird und beginnt, anstatt allein sich selbst, anderen in

der Gesellschaft zu dienen, wenn man das glaubt, – dann ist man selbst schuld. Selbst schuld sind auch die zahlreichen Geldanleger, die im Guten Glauben und im Vertrauen auf ih-

re „Berater“ in letzter Zeit viel mühsam erspartes Geld durch die Banken verloren haben.

Woher kommt so viel Raffgier in unserer Gesellschaft? Liegt diese vielleicht bereits in der Natur eines jeden Menschen und stimmt das lateinische Sprichwort „Homo homini lupus est“?

Dass das Virus Raffgier heutzutage nicht zu einer Pandemie mutiert ist, sondern höchstens einen kleinen Teil dieser Erdbevölkerung betrifft, dafür spricht so einiges, so etwa die große Spendenbereitschaft vieler „Normalbürger“ auf der ganzen Welt, wie am aktuellen Beispiel der Erdbebenkatastrophe auf Haiti zu sehen ist.

Und auch der Slogan „Geiz ist geil“, der den sozial schwächeren Bürger als wahren Gierschlund hinstellt und hemmungslose Raffgier jedem unterstellt, der seinen Cent zweimal umdrehen muss, verliert seine ganze Aggressivität in Anbetracht der Tatsache, dass selbst echte Geizkragen in der Regel nicht dazu neigen, Senioren die Ersparnisse zu stehlen und zugunsten eigener Bezüge Leute zu entlassen und Löhne zu kürzen.

Ob angeboren oder nicht, ob vererbbar oder aneigenbar, gegen kriminelle Raffgier helfen Moralappelle, egal von welcher Seite sie kommen, und vor allem Selbstverpflichtungen nichts. Es ist ähnlich wie beim Fußball: Bei groben Fouls brechen die Fans auch nicht in Wehklagen aus, sondern fordern Freistoß und möglichst die rote Karte – vom Schiedsrichter.

Und ist es schließlich überhaupt Sache der Banken und Unternehmen, an das Gemeinwohl zu denken und soziales Engagement zu demonstrieren? Nein. Es sollte vorrangig Aufgabe des Staates sein, das „Volk von Teufeln“ durch Gesetze und effektive Maßnahmen zur Verantwortung heranzuziehen und auf die richtige Bahn zu bringen, um damit letztendlich ein friedliches Miteinander und den Schutz der Bürger zu gewährleisten.

Antonia Tomljanović-Brkić

OBAVIESTI

Hodočašće hrvatskih katoličkih misija u Lurd 2010.

I ove godine veliki broj hrvatskih katoličkih misija organizira o blagdanu Uzašašća hodočašće u Gospino svetište Lurd.

Raspored u Lurdju je sljedeći:

13. svibnja: u 17 sati sv. misa u crkvi E. Bernadet Grotte – nasuprotnu Gospine špilje, u 21 sat procesija sa svijećama u svetištu;

14. svibnja: u 8 sati sv. misa u bazilici sv. Krunicе (Basilique N.D. Rosaire), u 10.30 sati put križa na brdu kalvarije uz svetište, od 13.30 do 15 sati ispovijed i sat klanjanja u crkvi E. Bernadet Grotte, u 21 sat procesija sa svijećama u svetištu;

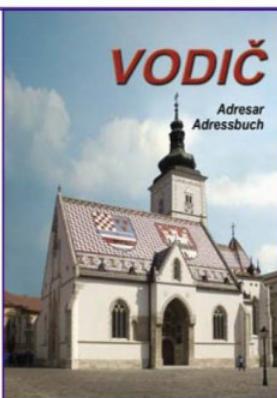
15. svibnja: u 6.45 sati sv. misa pred Gospinom špiljom (Grotte).

NOVO! Vodič za 2010.

Iz tiska je izšao Vodič za 2010. godinu – adresar hrvatskih katoličkih misija, zajednica, župa i socijalnih ureda u Njemačkoj i u svijetu te drugih važnih ustanova. Predgovor je napisao predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine dubrovački biskup mons. Želimir Puljić.

Daljnje obavijesti i narudžbe:

Hrvatski dušobrižnički ured, An den Drei Steinen 42 d., 60435 Frankfurt am Main, tel. 0049 69 95 40 480; fax. 0049 69 95 40 48 24; E-mail: delegatur@kroatenseelsorge.de

„Životna filozofija don Branka Sbutegе“

„Životna filozofija don Branka Sbutegе“ – monodrama, u kojoj glumi Trpimir Jurkić iz Splita, bit će izvedena **25. travnja u Internationales Theater** (Zoo Pasage, Hanauerlandstr. 5–7, Frankfurt am Main) u Frankfurtu na Majni s početkom u 19 sati.

AALEN

Najveći hrvatski velikan 20. stoljeća

Hrvatska katolička zajednica bl. Alojzija Stepinca u Aalenu svećano je proslavila svoga zaštitnika bl. Alojzija Stepinca misnim slavljem u nedjelju 14. veljače.

Svećano misno slavlje u povodu 50. obljetnice smrti bl. Alojzija Ste-

šega nebeskog zaštitnika bl. Alojzija Stepinca možemo slaviti zajedno s vama. Vidljivo je koliko hrvatski narod štuje ovoga svoga blaženika i mučenika. I mi Hrvati u inozemstvu djelomice dijelimo sudbinu svoga blaženika. I mi smo prognani prije više de-

„Danas slavimo bl. Alojzija Stepinca. Vjerujem da nema ni jednog Hrvata koji za njega nije čuo, a opet isto tako mogu reći da premalo o njemu znamo. Neka nam naš blaženik bude primjer ljubavi prema svojoj Katoličkoj Crkvi i prema svome narodu.“

Mons. Jezerinac je okupljenima prenio pozdrave domovinske Crkve. „Danas se spominjemo 50. obljetnice smrti bl. Alojzija Stepinca i 12. obljetnice njegova proglašenja blaženim. Papa Ivan Pavao II. je rekao za njega da je kompas hrvatskom narodu i naš zagovornik. Neka nam to doista i буде!“ U prikaznim datorima prikazani su kalež, vino, hostije, kruh, svijeća i bista bl. Alojzija Stepinca. Na kraju misnog slavlja

Okupljeno mnoštvo vjernika s biskupom mons. Jezerincem i voditeljem zajednice vlč. Koretićem

pinca i 800. obljetnice blaženikova svećeničkog ređenja predvodio je u crkvi sv. Mihaela u Aalenu vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s voditeljem hrvatskih katoličkih zajednica Aalen i Heidenheim a.d. Brenz, svećenikom Zagrebačke nadbiskupije vlč. Vilimom Koretićem.

Mons. Jezerinca i okupljene hrvatske i njemačke vjernike nadahnuto je pozdravio vlč. Koretić. „Dragi njemački vjernici, raduje me što na-

setjeća iz svoje domovine i našli smo utočište u ovoj zemlji i ovom gradu, na čemu smo vam zahvalni. U ovoj prigodi želimo zahvaliti i domovinskoj Crkvi i hrvatskom episkopatu na čelu s kardinalima Josipom Bozanićem i Vinkom Puljićem za ljubav koju pokazuju za izvandomovinsku Hrvatsku.“ Uime članova pastoralnih vijeća i vjernika hrvatskih zajednica u Aalenu i Heidenheim a.d. Brenz mons. Jezerinca je pozdravio Željko Dvojković.

predstavljeni su kandidati za župna vijeća iz hrvatskih zajednica u Aalenu i Heidenheimu, a izbori će se održati 14. ožujka.

Misno slavlje svojim je pjevanjem uveličao dječji zbor „Stepinčevi malíšani“ iz tih hrvatskih zajednica, kojega vodi Paula Matić, kao i vjernici svojim pjevanjem uz orguljsku pratnju Bernda Ballea. Nakon misnog slavlja su vi pozvani na zajednički objed.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

NIZOZEMSKA

Dekret o uspostavi hrvatske župe

Odlukom biskupije Rotterdam i Nizozemske biskupske konferencije od 1. siječnja 2010. Hrvatska katolička misija u Nizozemskoj postaje personalna župa sv. Nikole Tavelića za sve hrvatske vjernike koji žive na području Nizozemske.

Hrvatska župa je organizirana po modelu svih nizozemskih župa. Pastoralno vijeće, koje čini osam članova, dobilo je mandat na četiri godine. Plod je to velike angažiranosti vjernika koji redovitim mjesecnim doprinosima podupiru župu, te sve više uključivanje vjernika u pastoralne aktivnosti koje se odvijaju u župi. U mjesec-

no financiranje hrvatske misije do sada se uključilo oko 50% vjernika

Župa sama sebe financira, te nema ni od koga druge finansijske pomoći. Hrvatska katolička misija u Nizozemskoj broji do 6000 vjernika, a osnovana je 1971. godine.

Prvi svećenik koji je s Hrvatima u Nizozemskoj dušobrižnički radio i utemeljio župu, bio je fra Josip Božić, koji je nakon studija u Njemačkoj bio kapelan u jednoj njemačkoj župi, a potom misionar u Nizozemskoj. U toj se misiji zadržao od ožujka 1971. do 1976. godine. Nakon njega misijom je od 1976. do 1978. upravljao fra

Sadašnji
voditelj
misije
fra Ivica
Jurišić

Bono Lekić, a potom od 1978. do 1996. fra Lovro Bosankić. Od 1996. do 2005. na toj je službi bio fra Pavo Dominković, a od travnja 2005. do danas misiju vodi fra Ivica Jurišić. Svi su oni članovi Franjevačke provincije Bosne Srebrenе.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

MÜNCHEN

Godišnja skupština dobrovorne udruge Ruke dobre

Udruga pomaže invalidima Domovinskog rata, djeci i obiteljima poginulih hrvatskih branitelja.

Udomu bl. Alojzija Stepinca u Münchenu, u nedjelju 17. siječnja, održana je godišnja skupština dobrovorne udruge Ruke dobre na kojoj je ujedno i proslavljena 15. obljetnica postojanja te jedine iseljeničke udruge koja skrbi o invalidima i stradalnicima Domovinskog rata. Udrugu je godine 1995. blagoslovio i potpomagao blagopokojni zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić.

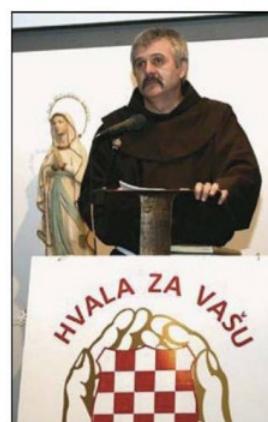
Ta dobrovorna udruga za pomoć invalidima Domovinskog rata, djeci i obiteljima poginulih hrvatskih branitelja sa sjedištem u Münchenu nastala je kao znak zahvalnosti prema hrvatskim braniteljima koji su svoje živote ugradili u temelje domovine. Gvardijan samostana sv. Gabrijel fra Ante Vuk Buljan, ujedno i predsjednik Udruge, predvodio je misno slavlje u crkvi sv. Pavla na kojemu se okupio veliki broj vjernika koji su se prisjetili svih poginulih za hrvatsku slobodu u Domovinskom ratu kao i svih dobročini-

telja te udruge koji već 15 godina svojim nesobičnim prilozima potpomažu one koji su darovali svoje živote u obrani domovine. Fra Ante je na kraju misnog slavlja zahvalio svima onima koji u bolesnima i nemoćnima prepoznaju Isusa i istaknuo kako je žalosna činjenica da mali broj hrvatskih iseljenika u Bavarskoj potpomaže tu udrugu. Pozvao ih je da pokažu svoju ljubav prema onima koji su nas najviše zadužili i prema njihovim obiteljima.

Godišnja skupština održana je u kapeli bl. Alojzija Stepinca, gdje se okupilo stotinjak hrvatskih iseljenika. Tajnik udruge Božo Mihaljević, istaknuti socijalni radnik u glavnom bavarskom gradu, zahvalio je svim dobročiniteljima koji materijalno i nov-

čano potpomažu Udrugu. Fra Ante iznio je podrobne podatke o obiteljima kojima je pružena pomoć u protekloj godini, izražavajući svoju zahvalnost svima onima koji su svojim prilozima pomogli da se ublaži silna patnja kojoj su izložene obitelji invalida i branitelja Domovinskog rata, kao i brojne siromašne obitelji koje su pogodene teškim bolestima, a često se obraćaju udrizi za pomoć. „Pomogli smo koliko smo mogli s obzirom na skromni novčani iznos koji je prikupljen protekle godine. Za taj se iznos ne može financirati niti jedna operacija, a zamolbi za pomoću je mnogo i nažalost nekima nismo mogli ni pomoći“, istaknuo je o. Buljan.

IKA

Fra Ante-Vuk Buljan

SINDELFINGEN

Solidarnost na djelu

Nakon subotnje priredbe na Ličkoj večeri Kulturno-umjetničko društvo Brinje bilo je gost i na nedjeljnoj sv. misi 24. siječnja u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Sindelfingen, koju je predvodio velečasni Josip Štefančić iz župe u Križpolju.

Fra Marinko Vukman je potaknuo vjernike na dobrovoljne priloge u

svrhu pomoći potrebnima na Haitiju. Prikupili su 3100 eura, 500 eura su također darovali poplavljrenom mjestu Kosinju u Hrvatskoj te 500 eura za obnovu župe u Križpolju.

Gosti su fra Marinku zahvalili darovši mu staru kulu Sokolac, koja se nalazi u Brinju i ličku kuću. Nakon svete mise KUD Brinje, koje postoji

već više od 50 godina i trenutno broji 60 plesača i svirača, je ispred crkve okupljenim vjernicima priredilo niz pjesama i plesova Ličkog kraja.

Uz zvuke „Pjevaj mi, pjevaj soko le“, „Preko Kapele“, „Lički bećarac“, „Ličko kolo“ i „Moj Nevene“, mnogi su zapjevali i zaplesali.

Ivana Livač

FRANKFURT AM MAIN

Proslavljeni Stepinčevi

Više od tisuću i petsto hrvatskih vjernika okupilo se 7. veljače na misnom slavlju koje je u frankfurtskoj katedrali sv. Bartolomeja u povodu spomendana bl. Alojzija Stepinca predslavio dominikanac iz Berlina o. Frano Prcela. U propovijedi je istaknuo tri kreposti koje su krasile bl. Alojzija Stepinca: čovjekoljublje, domoljublje i bogoljublje. U tim krepostima, koje su vrlo aktualne i u ovo naše vrijeme, trebalo bi se pronaći i svaki hrvatski vjernik ma gdje god bio, kao i svi mi ovdje u Frankfurtu po uzoru na bl. Alojziju Stepinca – hrvatskog mučenika, rekao je o. Prcela. U koncelebraciji su sudjelovali i hrvatski župnik u Frankfurtu fra Petar Klapež te don Mladen Ivišić, župnik župe Ričice i Lokvičići. O. Prcela je predvodio i trodnevnicu za Stepinčevu u toj misiji tijekom koje je održao i predavanja o ulozi Katoličke Crkve u hrvatskoj naciji i uloga obitelji i mogućnost odgoja djece i mladih u islijeništvu. Na misi je pjevao župni zbor „Mato Leščan“ pod ravnateljem s. Pavlimire Šimunović.

ika

BERLIN

Hrvati i Nijemci zajedno slavili sv. Sebastijana

Svećenici i vjernici Hrvatske katoličke misije i njemačke župne zajednice sv. Sebastiana, zajedno su proslavili sv. Sebastiana, zaštitnika župe i crkve u Berlinu. Tom prigodom je održano zajedničko, dvojezično misno slavlje. Pjevalo se, molilo i čitalo na njemačkom i hrvatskom jeziku. Sv. misu je predvodio zajednički župnik fra Petar Čirko. Nakon misnog slavlja vjernici, aktivisti, dragovoljci i svećenici koji djeluju pri Hrvatskoj katoličkoj misiji kao i pri njemačkoj župi sv. Sebastiana, našli su se i na zajedničkom druženju i večeri. Fra Petar Čirko i referent Bodo Borkenhagen ovom su prigodom zahvalili pojedinačno svim dragovoljcima koji omogućavaju uspješno postojanje i rad ove jedinstvene crkvene zajednice u kojoj djeluju i Nijemci i Hrvati. Zahvalnost je tako sustigla sve one koji rade u dječjem vrtiću, pomažu bolesnima, starima, uređuju crkvu, vode zborove, sviraju orgulje, čitaju, ministiraju, vode folklor, vjerouauk, sve one koji radom u pastoralnom, župnom vijeću pomažu svećenicima da vjerski život Hrvata i Nijemaca, unatoč smanjenom svećeničkom timu i potpunom nedostatku časnih sestara, teče besprijekorno.

„Evo sastali smo se na zajedničkom misnom slavlju i druženju u povodu sv. Sebastiana. I mi smo Hrvati malo čuli i naučili nešto i od njemačke mise. Ovo je i godišnja prigoda da se nađu zajedno i njemački i hrvatski dragovoljci. Bez njih ne možemo. Tako je sada koncipirano djelovanje

svećenici kod ovakve brojne, dvojne i dvojezične zajednice od oko 13 tisuća vjernika. Od svećenika ovdje uz mene s hrvatskim vjernicima djeluju i fra Radoslav Tolić i fra Stipe Čirko. Ostali zaposlenici su župski referent Bodo Borkenhagen. Nedavno sam na pomoć dobio i jednog đakona. To je

župnih zajednica. Štednja je u biskupiji, neka radna mjesta su ukinuta. Vjernici sada obavljaju puno toga. Zamislite da nema čitača, ministranta, onih koji sviraju, pospremaju, uređuju crkvu, paze na red u sakristiji, onih koji pomažu u pažnji prema stariima i sirotinji, da nema pomoći tih vjernika, gdje bi i što mogli mi sami

Olaf Tuszewski. Ta pomoć je više nego dobro došla, rekao je njemačko-hrvatski župnik fra Petar Čirko nakon zajedničkog misnog slavlja i druženja Nijemaca iz župne zajednice sv. Sebastiana i vjernika i svećenika Hrvatske katoličke misije prigodom proslave zaštitnika župe sv. Sebastiana.

Sonja Breljak

SINDELINGEN

Gosti iz domovine uveličali slavlje

Svečano i pobožno vjernici iz Hrvatske katoličke zajednice Sindelfingen sudjelovali su u nedjelju 14. veljače u misnom slavlju u crkvi Presvetog Trojstva u tome gradu u povodu 50. obljetnice smrti blaženog Alojzija Stepinca. Uz voditelja zajednice fra Marinka Vukmana misu je slavio gost iz domovine fra Kruno Bekavac, ravnatelj karitativne udruge „Panis vitae“, Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja u ŠPLITU, a u asistenciji je

bio đakon Ivan Jelač iz Stuttgarta. Sve je na početku pozdravio fra Marinko istaknuvši kako već godinama slavimo Stepinčevu, ali je svake godine novo, jedinstveno i neponovljivo. Ove godine posebno, jer se sjećamo 50. obljetnice smrti našeg blaženog kardinala koji je doslovce živio i umro za Boga, Crkvu i svoj hrvatski narod. U nadahnutoj i poučnoj propovijedi gost iz domovine, fra Kruno Bekavac je govorio o blaženom Stepincu iznoseći i mno-

ge pojedinosti koje nisu baš svima poznate.

Misno slavlje uveličali su članovi crkvenog zbora zajednice pod vodstvom s. Bernadete Tomić te zbor mladih pod vodstvom Natalije Poljak. KUD „Zvona Zagore“ iz Mirlović Zagore pod stručnim vođstvom Vinka Bulata su otpjevali nekoliko euharističkih pjesama iz svoga drniškog kraja.

Nakon svečanog euharističkog slavlja nastavilo se druženje uz bogati program u velkoj dvorani pokraj crkve. Nazočne su svojom pjesmom i plesovima oduševili gosti iz Mirlović Zagore KUD „Zvona Zagore“. Prihod

od tombole će se darovati žrtvama potresa u Haitiju. Na kraju slavlja su gosti iz Mirlović Zagore predali fra Marinku prikladne darove, a fra Marinko je njima darovao monografije o Sindelfingenu, pokrajini Baden-Württemberg i o toj hrvatskoj katoličkoj zajednici, te novčani dar od 500 eura te 100 pari cipela. Sve je pozdravila konzulica mr. Mirjana Božić iz Stuttgart-a.

Tekst i snimka: Bono Žepić

LONDON

Policija preporučuje molitvu protiv nasilja

Radi se zapravo o vrlo neobičnom obliku borbe protiv nasilja i kriminala. Britansko ministarstvo unutarnjih poslova podupire Udrugu kršćanskih policijaca s 10.000 funti. Vjerni čuvari reda žele molitvom sprječiti i zaustaviti nasilnike i kriminalce. Oni čvrsto vjeruju da se vjerom mogu boriti protiv kriminala i da time mogu zaštiti policijace. Nastoje također uspostaviti suradnju s crkvenim i župnim zajednicama. Ova organizacija, koja u cijeloj zemlji ima oko 2000 članova, uvjerenja je da redoviti molitveni sastanci mogu smanjiti stopu kriminaliteta i počinjelje privesti na pravi put. „Želimo da ljudi mole za policiju, na primjer za razotkrivanje zločina i za zaštitu policijaca“, kaže Don Axcell, predsjednik ove udruge.

Les Isaacs, osnivač pokreta pastora, koji se angažiraju u problematičnim četvrtima, kaže: „Polazište mora biti kako pragmatično tako i duhovno. Molitva donosi veliku razliku, što vidimo svaki dan. Ako molite za dobrobit svoje okoline, vidjet ćete, da će ljudi biti manje agresivni.“ Duhovnici su uvjereni da se molitvom može poboljšati javna sigurnost i antisocijalno poнаšanje te da ona može smanjiti nasilje. ■

STUTTGART

Humanitarni koncert

Humanitarni koncert održan je u Hrvatskoj katoličkoj misiji Stuttgart u petak 5. veljače. „Drago mi je da sam se u Stuttgartu i Münchenu mogao susresti s hrvatskim iseljenicima i da sam im mogao iznijeti svoje misli o crkvi Hrvatskih mučenika. Zahvaljujem fra Nedilju Brečiću i fra Tomislavu Dukiću, voditeljima misija Stuttgart i München koji su omogućili da se održe koncerti, kojima je još jednom povezana iseljena i domovinska Hrvatska. Posebno mi je drago da su u Münchenu dani blaženog Alojzija Stepinca vezani s našom crkvom Hrvatskih mučenika, jer je Alojzije Stepinac naš velikan koji će nam uvek biti nadahnuće. Oduševljen sam ovim münchenskim skupom, jer vidim da su i mlađi naraštaji uključeni u život zajednice, a kada se mlađi uključe onda se ne trebamo bojati za našu budućnost“, izjavio je biskup Bogović.

IKA

KOBLENZ Gostovanje mladih iz Mainza

Unedjelju 7. veljače u Hrvatskoj katoličkoj misiji Koblenz bilo je svećano. Vjernici Koblenza i okolice svećano su proslavili dan svoje misije, a tim slavljenjem je započela priprema za 40. obljetnicu misije i njezinog stavljanja pod zagovor bl. Alojzija Stepinca i sv. Ante. Veliki broj vjernika pribivao je misnom slavlju koje je predvodio voditelj Hrvatske katoličke misije Mainz fra Ante Bilić u zajedništvu s voditeljem misije vlč. Stjepanom Zadravcem, a pjevao je zbor mladih iz HKM Mainz.

U propovijedi je fra Ante pohvalio vjernike što su ostali vjerni Bogu i domovini. Dio svoje propovijedi posvetio je i zagonetniku misije bl. Alojziju Stepincu. Fra Ante je govorio o njegovom životu, a posebno o programu koju je provodila ondašnja komunistička vlast, koja ga je nepravedno osudila na 16 godina robije, a u zatvoru u Lepoglavi ostao je do 1951. Volio je svoj hrvatski narod, a pomagao je i drugim: Srbima, Romima, Židovima i drugima. Papa Ivan

Pavao II. ga je u Mariji Bistrici 3. listopada 1998. proglašio blaženim.

Nakon sv. mise u crkvenoj dvorani priređen je prigodni program i zajednički objed. Nastupio je misijski mješoviti zbor pod vodstvom lve Lesice. Zadovoljstvo je bilo slušati

mlade goste iz misije Mainz koji su svojim pjesmama doslovce digli publiku na noge, a tu posebno valja istaknuti soliste Manuelu Petrović i Saru Pirk. Na kraju je priređen zabavni program.

Tekst i snimke: Jakov Vranković

REUTLINGEN Kršćansko poimanje obitelji

S druženja u Reutlingenu

UHrvatskoj katoličkoj zajednici Sv. Obitelji u Reutlingenu, u dvorani ispred crkve sv. Wolfganga, od 19. do 31. siječnja održana je duhovna obnova. Predvoditelj obnove bio je prof. dr. Tomo Vukšić, generalni vikar Morsarsko-duvanjske biskupije, a govorio je o temi kršćanskog poimanja obitelji i obiteljskog morala. Obnova je zavr-

šila u nedjelju 31. siječnja svečanim misnim slavljenjem u Reutlingenu. Istoga dana misno slavlje služeno je i u Metzingenu i Tübingenu, a predvodio ga je vlč. Vukšić u zajedništvu s voditeljem zajednica vlč. Ivcicom Komadinom i dušobrižnikom vlč. Markom Štalom. Pjevao je crkveni zbor pod vodstvom s. Mirjam Laco. U subotu 23. siječnja

u dvorani Augustin Bea Haus u Reutlingenu organizirano je druženje za članove crkvenih zborova, članove misijskih vijeća i čitača hrvatskih katoličkih zajednica Reutlingen, Tübingen i Metzingen. Pjevao je misijski zbor „Zlatni vezovi“. Uz domjenak, razgovor i pjesmu druženje je potrajaldo do kasno u noć.
Ante Kekez

SIEGEN

O integraciji hrvatskih migranata u Njemačkoj

Mladi Hrvat Luka Valjan iz Giesen-a napisao je hvale vrijedan diplomski rad na njemačkom jeziku na Sveučilištu u Siegenu u Njemačkoj o integraciji hrvatskih migranata u Saveznoj Republici Njemačkoj pod vodom kritičke analize, koji je ocijenjen najvišom ocjenom.

Luka Valjan je završio socijalnu pedagogiju na spomenutom sveučilištu, a njegov diplomski rad je kruna njegova višegodišnjeg studiranja na tom njemačkom sveučilištu.

Rad se sastoji od pet dijelova: 1) Migracije i multikulturalnost – fenomen današnjeg vremena; 2) Jedan narod (hrvatski narod) na putu tra-

ženja sreće u tuđini; 3) Prvi koraci u Saveznoj Republici Njemačkoj; 4) Njemačko-hrvatske puzzle integracije te 5) Završne tvrdnje i pogled u budućnost.

Tu je i hvale vrijedan popis važne literature za daljnje sveobuhvatno nacionalno i duhovno proučavanje života i djelovanja Hrvata u Njemačkoj.

„Zadaća je Europe tražiti stabilnost i dugoročnu perspektivu u hrvatskom regionalnom okruženju. Samo u tom slučaju može hrvatski narod, koji je dugo tražio sreću u tuđini, tu svoju sreću pronaći i kod kuće”, tako Luka Valjan zavšava svoju radnju. Ć.F.

IN MEMORIAM

Stjepan Pišta Kutnjak

Stjepan Kutnjak je rođen 21. kolovoza 1943. u Žabniku od oca Franje i majke Margarete, rođene Kralj. Najstariji je od četvero djece, ima još tri sestre. Završio je osmogodišnju i srednju trgovacku školu. Kao poslovoda prehrambenog kombinata i trgovac radio je u Staretincu. Oženio se 26. prosinca 1970. u Sv. Martinu na Muri s Katicom r. Crnjecem s kojom ima kćerku Nives i sina Martina. Godine 1972. došao je u Njemačku. Od početka bio je zaposlen u „Elektro Schmidt“, gdje je radio 36 godina kao cijenjeni radnik. Umrovljen je prije tri godine kad je i teško obolio. Umro je 6. veljače.

Stjepan Kutnjak je bio čovjek tihog tona i čvrsta karaktera. Bio je nadasve cijenjen i uvažavan član giesenske hrvatske zajednice. Uvijek pripravan na pomoć, zlatnih ruku koje su znale vično sve praktične poslove u kući i šire. Bio je samozatajan. Nikada se nije gurao u prve redove, osim u situacijama kad je trebalo podmetnuti leđa. Bio je tihog glasa, ali s izrazitim smislom za lijepu glazbu, lijepu i profinjenu pjesmu. Jedan je od suoasnivača misijskog zbora. Uvijek je bio raspoložen za pjesmu i ples, igru i zabavu, izlet i razonodu, ali i za ozbiljne teme i razgovore. U takve je razgovore unosio

i dio svoga bogatoga životnog iskustva. Savjesnost i marljivost njegova su svojstva koja se nisu mogla skriti. Rada se nije bojao, rad ga je veselio i na poslu nije bilo nerješivih problema. Uvijek je znao naći praktično rješenje na naoko nerješive teškoće. Stjepan Kutnjak nije bio snagator, bio je čovjek srca i uma, ali i čovjek žilave i otporne naravi. Bio je borac. Volio je život. Do zadnjih dana borio se protiv opake bolesti, žilavo i uporno. Ipak, bolest je bila jača. U sjećanju će ostati kao ugodna osoba koja je oko sebe širila mir i uravnoteženost. Bio je mudri sugovornik, ugodni suputnik te pouzdani i odani prijatelj. Ispraćaj pok. Stjepana je bio u HKM Giessen 11. veljače, a pokopan je 13. veljače u Sv. Martinu na Muri.

M.V.

RÜSSELSHEIM

Istoga dana ispraćaj dvojice pokojnika

Rijetko je koja mala, pa i veća zajednica hrvatskih vjernika u Njemačkoj istoga dana ispratila na počinak dva svoja člana, koji su preminuli naravnom smrću, kao što je to učinila Hrvatska katolička misija u Rüsselsheimu, 7. veljače.

Nakon mise zadušnice, koja je služena u misijskoj dvorani za pok. Vladislava Novačkog i Mihaela Živčeca, župno vijeće te misijske zajednice i ugostitelji Goran i Snježana Šošić pobrinuli su se kako bi pogostili sve ljudi koji su došli na

misu zadušnicu za pokojne članove misije.

Iza Vladislava nije ostalo živog potomstva, a iza Michaela ostao je sin i dvije kćeri s obiteljima, dva unuka u Koblenzu.

Fra Berislav Nikić

Hrvatski iseljenički zbornik

Hrvatski iseljenički zbornik 2010., (urednila Vesna Kukavica), Hrvatska matica iseljenika, Zagreb, 2009., 384 str.

Osamnaest je godina od uspostave neovisnosti Republike Hrvatske. Zajedničkim naporima iseljeništa i matičnoga naroda Lijepa naša prolazi preobrazbu i oblikuje se kao centar stabilnosti, sigurnosti i suradnje u ovom dijelu Europe. Dva su desetljeća uspješnih društvenih mijena u domovini, koja postaje sve poželjnijim mjestom povratak ili barem turističkim odredištem ljudima hrvatskoga podrijetla, koji su iskusili globalne društvene pokrete sedamdesetih i osamdesetih prošloga stoljeća na raznim meridijanima pa redosno iščekuju ulazak moderne Hrvatske u planetarnu višejezičnu zajednicu bez premca – Europsku uniju, dajući i dalje potporu nama u matičnoj zemlji, koji zacijeljujući ratne rane, katkada znamo i zatamiti svoj osmijeh na licu za europsku sutrašnjicu, ističe se u uvodniku Zbornika. Izgradnja institucija koje odgovaraju potrebama čovjeka 21. stoljeća naš je zajednički zadatak – institucija koje će se uspješno suočavati s dalnjim izazovima tranzicije i globalizacije, te povezivati naš raseljeni narod na novim osnovama. U tome su smislu u ovome godištu Zbornika poticajni prilози koje su pisali mlađi stručnjaci iz iseljeništva poput E. Zelića, Lj. Z. Matin i M. Palatin. Njima su se pri-družili zanimljivim prilozima i naši re-nomirani poznavatelji migrantskih pri-lika kao što su Lj. Antić, S. Vulić, B. Pe-trač, D. A. Jelinčić, Lj. Krasić, T. Nujić, G. Borić ili pak A. D. Bezić.

Bezićeva priča iz Južne Amerike središnja je tema ovoga broja Matičina godišnjaka, posvećena jednoj od najmoćnijih obiteljskih kompanija svijeta u vlasništvu Luksicevih – čileanske obitelji bračkih korijena koja djeluje i u Hrvatskoj, gdje se ističe inovativnošću. Luksicevi u RH uspješno posluju od njezina osamostaljenja, pretežito u turizmu. Slijedeći svjetske tendencije u korporativnoj filantropiji, javnost osvajaju dijeleći stipendije Hrvatima za ugledno Sveučilište Harvard.

Tematske cjeline Znaci vremena, Baština, Kroatistički obzori, Mostovi, Povjesnica, Duhovnost, Znanost, te Nove knjige bogate su raznorodnim

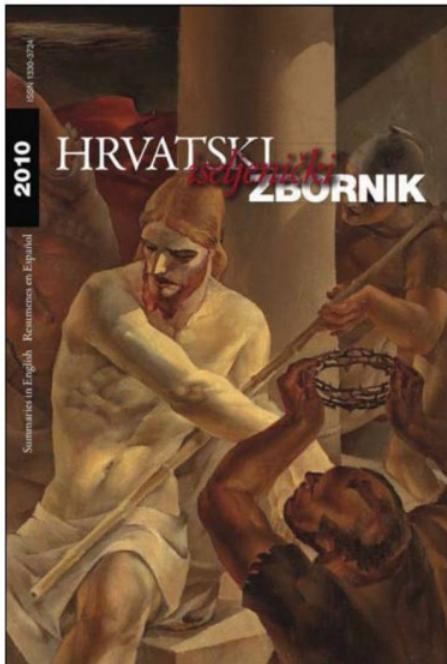
tekstovima o našim uglednim znanstvenicima, književnicima iz hrvatskih manjinskih zajednica, pjesnicima i prevoditeljima iz europskih metropola, kao i humanitarnim djelatnicima sa svih kontinenata. No, najdirljivija je priča o dobrovornim aktivnostima hrvatskih žena iz Chicaga, kojima iskreno zahvaljujemo na iskazanoj ne-sebičnoj ljubavi prema osobama u po-

postala i članica NATO saveza. Iako ne možemo biti zadovoljni razinom razvijenosti gospodarstva, nekoliko proizvodnih grana naše industrije prepoznatljivo je u svijetu. Hrvatska ulaže i u budućnost na području kulture, o čemu svjedoči novootvoreni monumentalni Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu. Prema istraživanju kvaliteta života časopisa International

Living, Hrvatska se na listi od 193 zemlje nalazi na visokom 18. mjestu po poželjnosti”, ističe Božo Skoko u svom tekstu o europskim krajobrazima Hrvatske.

Edi Zelić pišući u Zborniku o integracijskim perspektivama mladih u Njemačkoj kaže: „Drugi naraštaj njemačkih Hrvata ima prigodu svoje stručne sposobnosti iskoristiti na dobrobit društva u kojem živi, ali i Hrvata u domovini njihovih roditelja. Odličan je primjer osmisnila Udruga hrvatskih ugostitelja i hotelijera iz Sjeverne Rajne i Westfalije, prepoznavši problem nedostatka stručnih suradnika u tamošnjem hrvatskom ugostiteljstvu te je pri-nula njegovu rješavanju na licu mesta surađujući s njemačkim školama i institucijama. Iskustvom ove naše udruge mogu profitirati mnogi u Njemačkoj i Hrvatskoj. Nova vremena traže drukčije načine dje-lovanja. Dok su njihovi očevi akti-vno radili na očuvanju jezika, kultu-re i identiteta, drugi naraštaj mora po-kušati svojom stručnošću ostvariti svjetlu, i prošlošću neopterećenu, per-spektivu hrvatskim naraštajima u Europskoj uniji.”

Adolf Polegubić je u rubrici Du-hovnost priredio tekst o svecima i bla-ženicima. „U prilogu je riječ je o hrvatskim svecima: sv. Nikoli Taveliću, sv. Bogdanu Leopoldu Mandiću, sv. Marku Križevčaninu; te o hrvatskim blaženicima: nadbiskupu bl. Alojziju Stepincu, biskupu bl. Augustinu Kažotiću, bl. Ozani Kotorskoj, bl. Jakovu Zadraninu, bl. Graciju iz Mula, bl. Ju-lijanu iz Bala, bl. kraljici Katarini Kosača-Kotromanić, bl. Ivanu Merzu i bl. Mariji Propetog Isusa Petković. U usporedbi s drugim narodima iz hrvatskog naroda nema puno službeno proglašenih svetaca i blaženika.” ■

trebi. Među 38 samostalnih autorskih priloga, koji povezuju iseljeništvo iz tridesetak zemalja svijeta sa starim za-vičajem, izdvajamo priloge vezane uz odlazak Slavonaca u Novi svijet, te onaj koji govori o reprezentativnoj izložbi Slavonija, Baranja i Srijem – vrela europske civilizacije, koja je ove godine našu najveću ravnici pokaza-la u drukčijem svjetlu, osobito s ka-pitalnim prinosima pretpovijesnih kul-tura kakva je vučedolska, koja mijenja povijesnu sliku onodobne Europe.

„Hrvatska je u završnici prego-vora o pristupanju Europskoj uniji pa se u tom ozračju iščekuje vrijeme ka-da će Lijepa naša postati 28. članica te zajednice europskih država. Te-meljem svoga napretka i političke sta-bilnosti RH se već prepoznaće kao re-gionalni predvodnik. Zahvaljujući tak-voj percepciji od 2009. godine je

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi mlađi čitatelji!

Još uvjek smo zaokupljeni zimskim vremenom, iako s ožujkom dolazi polako proljetno razdoblje. U nadi da će nas ožujak razveseliti blžim temperaturama i obiljem sunca, pripremili smo vam pričicu za bolje raspoloženje. Budite nam i dalje dobro!

Zanimljiva pričovijest

Neobičan rođendan

Bio je običan zimski utorak, ali nešto neobično se dogodilo. Kad je mama došla po Tina u vrtić, on je bio sav uzbuđen i odmah počeo pričati: „Mama, Leon je danas slavio rođendan. On ima već 6 godina i pozvao me na svoje rodendarsko slavlje kod kuće.“ Dalje nastavi žalosnim tonom: „I ja želim imati rođendan i to odmah.“ Pokušavajući ga malo ubrzati s oblačenjem, mama se nasmiješi: „Pa, imat ćeš rođendan, ali moraš još čekati. Tvoj rođendan je u proljeće, u svibnju.“ Tin se konačno obukao, pa su krenuli kući, ali još nije bio zadovoljan. Na putu kući stalno je o tome pričao, kako on želi isto imati ubrzo rođendan. „Baš je to bezveze, što se mora čekati“, govorio je sav ražalošćen, „ja bih htio svaki dan imati rođendan, to bi bilo super. Svaki dan torta i darovi i mogu biti šef.“ Tako je cijelim putem pričao o rođendanu, da je mami dojadilo: „Moraš se s tim pomiriti. Svi imaju samo jedanput u godini rođendan. Tu ti ne vrijedi jadikovanje.“ Međutim kad se sljedeći dan pričanje o rođendanu na isti način nastavilo, mama obeća Tinu da će slaviti sutra „ne-pravi rođendan“. Tako je mama sljedeći dan, pripremila tortu, spaširala neke darove i okitila sobu, kao obično, kad slave pravi rođendan. Kad je Tin došao iz vrtića, bio je sretan. Čim je Tinova sestra Lea došla iz škole, mogli su početi sa slavljem. Pomalo nesigurno Tin upita: „A, nisi pozvala moje prijatelje?“ „Na ovakav rođendan to ne ide, zlato, tvoji prijatelji onda neće znati, kad ti je uopće pravi rođendan“, odgovori smješkajući se mama. No, Tin je i ovako bio zadovoljan. S oduševljenjem je puhnuo šest svijećica

na torti. Lea i mama su mu otpjevale rodendarsku pjesmu i on je počeo odmah otvarati darove. Razočaranje je bilo veliko, kad je otvorio prvi dar. „Pa, ovaj auto ja već imam, to je staro.“ Brzo je otvorio drugi dar i bio još neraspoloženiji i počeo plakati, kad je video da je to njegova omiljena knjiga o dinosaurema, koju već skoro napamet zna. Mama ga zagrljala: „Zlato, na „ovakav rođendan“ se ne dobivaju novi darovi, jer nije pravi rođendan.“ Tin ogorčeno viknu: „To je glupo“ i gurnu sve darove u stranu, a treći nije htio ni otvoriti. Lea ga isto zagrljala: „Znaš braco, pravi rođendan se čeka i slavi samo jednom u godini. To ti je to posebno. Zato je to poseban dan. Ja isto moram čekati i to još duže, nego ti. Ja moram čekati čak do jeseni.“ Tin se, polako smirujući, zamisli, a mama objasni: „Zamisli da slaviš svaki dan rođendan. Eto, danas si slavio kao 6. rođendan, sutra bi bio 7., preksutra 8. i nakon deset dana bi ostario za 10 godina, a još nisi krenuo u školu. Nakon 30 dana bio bi stariji od tate i mene. I do mirovine ne bi bilo dugo. Jeli to ide?“ Tin se nasmija: „Ma, to ne ide, ja nemogu biti stariji od tebe ili tate, a moj djed je u mirovini, ja ne mogu.“ Lea nadoda: „Ti tako i tako ne želiš imati brkove kao tata, ovako imaš još vremena, ali inače...“ Tin, pri pomisli na brkove, se zgrozi: „O, ne, ne, meni se ne žuri. Radije ću čekati na pravi rođendan. Dobit ću prave darove i svi moji prijatelji mi mogu doći i neću tako brzo dobiti brkove kao tata.“ Svi se veselo nasmijaše i sjednu za stol kako bi pojeli pravu tortu za neobičan rođendan... ■

RÜSSELSHEIM

Humanitarna pomoć za Haiti

Dobrotvorna akcija skupljanja novčane pomoći u svim njemačkim katoličkim crkvama i stranim misijama održana je 24. i 25. siječnja. Jedna od tih misija je i Hrvatska katolička misija u Rüsselsheimu. Vjernici iz te misije su prikupili i poslali na biskupijski Caritas u Mainz 600 eura.

Najmlađa darovateljica te akcije bila je jedna djevojčica od 8 godina, imenom Estel Džeko. Djevojčica je darovala svu svoju uštědevinu, koja je iznosila 11,20 eura. Tako je pokazala lijepi primjer i drugoj djeci.

Fra Berislav Nikić

Ako mladi ne promijene Crkvu, tko će!?

Mladi su pozvani promijeniti Crkvu i izvući je iz trenutne krize vjerodostojnosti, koju su između ostalog zaoštrili najnoviji skandali zloupotrebe mladih u crkvenim školama u Njemačkoj, Irskoj i drugim zemljama.

Mjesna njemačka Crkva pozvala mladih i radu s mladima. Lako se slabim poznavateljima prilika u mjesnim njemačkim župama čini, da tu mladih uopće nema, ipak se varaju. Na saveznoj te na biskupijskim razinama djeluje u ovađenoj Katoličkoj Crkvi Savez njemačke katoličke mladeži (BDKJ) te nekoliko drugih vrlo važnih i utjecajnih udruga mladih vjernika. Rad s mladima je težak, ali uporan i koordiniran te se već sada razmišlja o korijentirajući promjeni rada i pastoralu mladih.

Na Konferenciji o budućnosti (Forumu mladih) Saveza njemačke katoličke mladeži (BDKJ) sudjelovalo je nedavno oko 220 sudionika: mladih vjernika, dušobrižnika, svećenika... Pritom su zacrtavali konkretnе pokuse (eksperimente) za novi pastoral mladih. Forum mladih (Jugendforum) jedinstven je po svojoj praktičnosti: polazi od pokusa prema konceptu, a ne obrnuto, te je poznat i po zajedničkom djelovanju mnoštva čimbenika u pastoralu mladih. Svaki prijedlog se ozbiljno razmatrao, bez obzira tko ga je predložio. Pokusi mogu dakako i propasti, ali i time se mogu zadobiti spoznaje, koje mogu pomoći u dalnjem razvijanju pastoralu mladih.

Pokusi odražavaju raznolikost oblika pastoralu mladih: flash-mob-akcije, religiozne video-klipove o životnim sredinama različitih miljeva mladih, učeničke projekte pomoći na posebnim školama, duhovne doživljajno-pedagoške avanturističke vikende, inicijativu za vlastitu „Crkvu mladih“... Svu tu paletu ideja valja iskušati u devetmesečnoj pokusnoj fazi.

Sudionici skupa postaju time vjesnicima za svoje pokuse u svojoj župi te ondje traže druge partnere i promicatelje, koji zajedno s njima nose pokus. Pomoći biskup Thomas Maria Renz ukazao je u tom okviru na dje-lovanje Duha Svetoga, a biskupijski voditelj BDKJ/BJA ohrabrio je sve ri-

jećima: „Ako mi ne promijenimo Crkvu, tko će onda?“

Zajednički rad nastavlja se i virtualno na jednoj skupnoj mreži. Na raznim društvenim web-zajednicama, kao što su facebook, twitter, StudiVz, SchülerVz i formspring.de ovaj Forum mladih posjeduje vlastitu stranicu, koja izbliza dokumenira cijeli tijek procesa. U idealnom slučaju ondje će nastati uz svaki od 50 pokusa vlastiti profili, koji će se međusobno spojiti putem linka ili će se umrežiti s drugim

okupljaju i priređuju neobična bogoslužja i susrete.

Slični pokusi odnosno projekti provode se već nekoliko godina u pojedinim njemačkim mjesnim župama. U njima najviše sudjeluju ministrantri i krizmanici. Upravo je oko 40 krizmanika na jednoj frankfurtskoj župi nedavno priredilo misu za mlade, ali i za cijelu župu. U tečaju za krizmu ne radi se samo o stjecanju katekizamskoga znanja nego o konkretnim projektima. Krizmanici se tako angažiraju u liturgiji, tečaju za prvu pričest, glazbenom sastavu, karitativnoj skupini, internetskom prikazivanju i povezivanju župe, praktičnom radu na pripravi župnih proslova... Bilo je zanimljivo vidjeti kako zajedno mole i pjevaju, kako stoje iza svoje vjere i svoje župe, kako se ne boje zauzimanja za druge. Veliku podršku dali su im stariji članovi župne zajednice, uživa-

jući u jednom posve drugaćijem bogoslužju, mladalački živom, opuštenom, vedrom.

Upravo su mladi pozvani promijeniti Crkvu i izvući je iz trenutne krize vjerodostojnosti, koju su između ostalog zaoštrili najnoviji skandali zloupotrebe mladih u crkvenim školama, kako u Njemačkoj, tako i u Irskoj i drugim zemljama. Za mlade zauzete vjernike, kojima je uistinu stalo do vjere i Crkve, ne bi smjelo biti tabu-tema. Oni su doista budućnost i vjere i Crkve, koliko to god istrošeno zvučalo. Zato im i u hrvatskim katoličkim zajednicama treba dati pravu priliku, vrijeme, mjesto i sredstva za sustavniji rad, za ozbiljno sučeljavanje sa sadržajima vjere, za suradnju s mjesnim njemačkim katoličkim udrušnjima, za molitvene susrete i bogoslužja, koji će ih duhovno i vjerski obogatiti i ohrabriti, a ne isključivo ulagati u folklor te podupirati ili tolerirati sumnje paroduhovne obnove i susrete, od kojih većina sudionika iščekuje čuda i senzacionalna ozdravljenja, a organizatori i voditelji materijalnu korist. T.G.

društvenim skupinama (social community). Korisnici interneta tako ne samo da dobivaju informacije o aktualnom tijeku pokusa, nego imaju mogućnost preko komentara ohrabriti pokusnu skupinu, iznijeti vlastite ideje, te izreći pokudu ili pohvalu. Konačno će prve spoznaje dobivene pokusima zajednički razmatrati i vrednovati 13.11.2010., Konferencija za budućnost, svi sudionici pokusa i osobno biskup dr. Gebhard Fürst. „To će biti trenutak, kada ćemo morati vidjeti, kakav je pastoral mladih potreban u budućnosti. Na to spada vjerojatno i odluka da se za pastoral mladih izdvoji više osoblja ili da se rastereti postojeće osoblje za rad s mladima“, misli U. Müllerschön. Nakon što se na osnovi svega donesu preporuke i zaključci za djelovanje, doći će do konkretnih koraka u provođenju, koji će u temelju promijeniti pastoral, odnosno crkveni rad s mladima i za mlade. U pojedinim njemačkim biskupijama postaje tematske „Crkve mladih“ s nazivima „Jonakirche“ (Frankfurt) ili „Cross over“ (Limburg) itd. U njima se mladi

Mons. Antun Škvorčević, biskup požeški

Rođen je 8. svibnja 1947. godine u Davoru, od oca Ivana i majke Ljubice rođene Ivančić. Osnovnu školu pohađao je u Davoru, Zagrebu i Slavonskom Brodu. Bio je zatim u Dječačkom sjemeništu na Šalati u Zagrebu, gdje je završio klasičnu gimnaziju. Studij teologije diplomirao je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, gdje je i magistrirao 1976. godine. Otišao je potom na specijalizaciju u Rim. Na Papinskom sveučilištu Gregorijana postigao je 1981. doktorat iz teologije, a istovremeno na Papinskom liturgijskom institutu sv. Anzelma završio studij liturgike.

Za svećenika Zagrebačke nadbiskupije zaređen je 25. lipnja 1972. godine. Od 1972. do 1976. godine bio je kapelan u zagrebačkoj župi sv. Josipa. Od 1982. predavao je na

Katoličkom bogoslovnom fakultetu i na njegovim institutima. Od 1991. do

1999. bio je predstojnik Katehetskoga instituta Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Članom Zbora prebendara Prvostolne crkve zagrebačke imenovan je 1987. godine. Zauzeto je radio osobito na području kulture, a vršio je i mnoge druge službe u Zagrebačkoj nadbiskupiji.

Sveti otac Ivan Pavao II. imenovan ga je 5. srpnja 1997. prvim požeškim biskupom. Za biskupa je zaređen u Požegi 27. rujna iste godine.

Službe u HBK:

- predsjednik Biskupske komisije HBK za liturgiju
- član Mješovite komisije Hrvatske biskupske konferencije, Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i Hrvatske unije viših redovničkih poglavara

Izvor: www.hbk.hr

NAGRADNA KRIŽALJKA

Sv. Josip

Rješenje poslati najkasnije
do 20. ožujka

Mariofil Soldo	Koštani organ u ustima	Način liječenja	Otok u Egejskom moru	Uganda	Stanovnik Čada	Dušik	Ulov sve ribe	Zazivati zlo	Da je bio ... znamo iz Matejeva evanđelja	Tajland	Njemačka glumica Sommer	Saginjačati, prigibati	Formati papira	Irska televizija
19. ožujka ... BDM	>								Obujam"					
Rola (glavna ...)					Nesreća, nevolja					Leon Lučev		"Tona"		
					Urugvaj					Fizički rad nije ...		Bijes, srdžba		
Tehnika u šivanju				Turski metak					Trkače ili skakače					
				Osobe (paže na red)					Ognjen Naglić					
Sitni otvor znojnih žlijezda	>					Gnojni ušni iscijedak								
Muž Djevice Marije						Kisik								Sorta ruža
Jasenovo drvo	V									Junak Gotovčeve opere				
				Didim					Egip. bož.					
Oliver Tihij				Kućno božanstvo kod Rimlj.						Čarobnjak		"Litra"		
Snažan, jak										Stanje smanjene svijesti		Pobjeda u šahu		
Osmi židovski mjesec					Film Coste Gavrassa					Filmski kadar				
Glavni grad Francuske										Švedska glumica Ekberg				

Tržište i sprječavanje diskriminacije

Caritas kao poslodavac želi da u njegovim ustanovama i službama radi što više migranata pa prema tome u posljednjih nekoliko godina određuje i svoju personalnu politiku.

Piše:
Stjepan
Herceg

Radno tržište je mnogim stranicima još uvek zatvoreno, odnosno pristup mu je popločen raznim preprekama.

Otvorenost radnog tržišta

Stoga bi za integraciju od presudne važnosti bilo otvaranje radnog tržišta svim strancima koji imaju ograničeni boravak ili „duldung“ bez davanja prednosti samo domaćem stanovništvu, odnosno onima koji imaju trajni boravak. Istovremeno bi trebalo pojačati radnopoličke poticaje s ciljem smanjivanja, odnosno izbjegavanja nezaposlenosti migranata koji su u prosjeku dupro više pogodjeni nego domaće stanovništvo. Jedan od preduvjeta za jednakе šanse bilo bi priznavanje stručne spreme, odnosno di-

biniranih dohodaka ili nižim prilozima u socijalno osiguranje.

Sprječavanje diskriminacije

Predrasude i strukture koje isključuju ili izoliraju treba sprječiti, odnosno odstraniti. Pristup radnom tržištu, odnosno radni životni vijek, ne

Kompetencija migranata će dobiti dodatnu vrijednost koja će kod zapošljavanja biti od presudne važnosti najprije za zaposlene, a onda i za populaciju migranata u društvu čiji broj iz dana u dan raste.

smije ovisiti o spolu niti socijalnom i nacionalnom porijeklu. Kod ureda za rad i kod mnogih poslodavaca postoje određene paušalne predrasude. Zbog toga se za strance teže pronalaze odgovarajuća radna mjesta. Najčešće vlada mišljenje da su oni dobri samo za teška i opasna radna mjesta, a ne za rad u uredima ili u javnom sektoru.

U praksi kod dobivanja radnog mesta ne odlučuje samo školska

izobrazba. Često se poslodavci kod iste svjedodžbe i istih ocjena prije odlučuju za domaće radnike nego za strance. To se često događa i nesvesno, npr. kad se kandidati podvrgavaju testovima u kojima se testira osnovno znanje pa se postavljaju pitanja iz njemačke povijesti i slično.

Mnoga poduzeća su u međuvremenu otkrila prednosti, odnosno dodatnu korist zapošljavanjem stranaca. Sve češće smo svjedoci interkulturnog otvaranja svih javnih i socijalnih službi i ustanova. Tu treba nastaviti jer

će kompetencija migranata odjednom dobiti dodatnu vrijednost koja će kod zapošljavanja biti od presudne važnosti najprije za zaposlene, a onda i za populaciju migranata u društvu čiji broj iz dana u dan raste.

Što čini Caritas?

Njemački Caritas podupire u svojim ustanovama i službama migrante u ostvarenju njihovih interesa. Uz savjetovanje pomaže im kod traženja radnih mesta i nudi određene kvalifikacije, odnosno otvara im mogućnost zapošljavanja u svojim ustanovama. Istovremeno Caritas surađuje s ustanovama za izobrazbu. Mlade migrante Caritas prati u svojim socijalnim službama za mlade na njihovom putu o određeno zvanje i zaposlenje. Mladima pronalazi tzv. iskusne „kumove“ koji ih na tom putu prate. Caritas kao poslodavac že-

Jedan od preuvjeta za jednakе šanse bilo bi priznavanje stručne spreme, odnosno diploma sličnih kvalifikacija koje su stranci donijeli iz svojih domovina. Ako ta stručna spreme ne odgovara u potpunosti zahtjevima u Njemačkoj, trebalo bi ponuditi doškolovanje, odnosno tečajeve koji bi služili kao nadogradnja za stjecanje iste stručne spreme, uz priznavanje svega što su u inozemstvu naučili.

Kod ureda za rad i kod mnogih poslodavaca postoje određene paušalne predrasude. Zbog toga se za strance teže pronalaze odgovarajuća radna mjesta. Najčešće vlada mišljenje da su oni dobri samo za teška i opasna radna mjesta, a ne za rad u uredima ili u javnom sektoru.

ploma sličnih kvalifikacija koje su stranci donijeli iz svojih domovina. Ako ta stručna spreme ne odgovara u potpunosti zahtjevima u Njemačkoj, trebalo bi ponuditi doškolovanje, odnosno tečajeve koji bi služili kao nadogradnja za stjecanje iste stručne spreme, uz priznavanje svega što su u inozemstvu naučili. Naravno da bi im se onda morala dati i jednak plaća za jednak posao.

Paralelno uz navedena nastojanja moraju se poboljšati uvjeti za zapošljavanje onih sa nižom naobrazbom. To bi se moglo postići modelom kom-

li da u njegovim ustanovama i službama radi što više migranata pa prema tome u posljednjih nekoliko godina određuje i svoju personalnu politiku. Kako svi migranti nisu katolici, Caritas očekuje od svojih nekatoličkih zaposlenika da se poistovjećuju s ciljevima socijalnog rada Katoličke Crkve. ■

Bazeni

Pitali Cigu:

- Što mislite o zatvorenim bazenima?
- Cigo će:
- Što ima tu da se kaže? Pa nek' ih otvore, da se narod kupa.

Isti takav

Vratio se Stipe iz Njemačke i priča Juri svoje doživljaje:

- Joj Jure, znaš li što sam sve nakupovao, a tek koji sam džemper kupio.

Jure: – A koje ti je boje taj džemper?

Stipe: – E, znaš li koje je boje trula višnja?

- Znam.
- E, pa isti takav samo zelen.

Psihijatri

Sretnu se dva psihijatra.

- Dobar dan, dobro ste. Kako sam ja?
- I Vi ste dobro.

Bolestan

Ulazi čovjek kod doktora, a doktor mu kaže:

- Dobar dan, dugo Vas nisam vidiо.
- Znam, bio sam nešto bolestan.

Oglasni

Prodajem sportskog fićeka. Ništa mu ne valja osim sportske loptice za tenis koja je nabijena na kuku.

Pjesnik

- Znači vi ste pjesnik?
- Da ja sam pjesnik.
- Amater?
- A mater nije, ona je domaćica, malo oko vrta i tako.

Kontrolni toranj

Kontrolni toranj u Albaniji se obraća pilotu:

- Molimo Vas kažite nam Vašu visinu i položaj.

Pilot:

- 180, sjedim.

Što žene žele od svoga muža?

Žene su nezadovoljne kada od svog muža ne dobivaju ono što im treba, i ma koliko muškarci tvrdili da je žene teško razumjeti, ako se malo potrude, shvatit će da to i nije tako komplikirano. Muškarci često znaju reći da ne razumiju žene, i da smatraju da ih je nemoguće razumjeti. Ali u principu, shvatiti žene i nije tako teško, piše na stranici examiner.com. Žene imaju očekivanja, kao i muškarci, i to je u redu. A evo što žene žele od muža:

Vjernost: Ovo ne treba previše objašnjavati, vrlo je jednostavno – žene ne vole dijeliti svog muža. I da, emocijonalna prevara se isto računa.

Otvorenost: Možda će se ponakad naljutiti kada čuje nešto što joj ne odgovara, ali dugoročno gledajući, u vezi će biti manje nesporazuma.

Pažnja: Žene uživaju kada od svog muža dobivaju pažnju. To može biti kompliment, ugodno iznenadjenje, romantična gesta. Žene takve stvari zaista cijene.

Osjećajnost: Muškarci misle da nije dobro previše pokazivati osjećaje jer ih to čini slabima. No, nitko neće propasti ako se osjećajnost dozira u mjeri da to i njemu i njoj odgovara.

Sigurnost: Žene su oduvijek privlačili muškarci koji su „snažni“ i koji će ženu zaštитiti, čvrsto zagrliti i pružiti im osjećaj sigurnosti.

Povjerenje: Jednom kada je povjerenje izgubljeno, teško se to može nadoknaditi. Žena želi muža u kojem ima povjerenja i zbog čijih se postupaka ne mora brinuti.

Crni rižoto

Sastojci za 4 osobe:

100 ml maslinova ulja; 200 g luka; 3 češnja, protisnutog češnjaka; 500 g očišćenih sipa; 1 žličica Vegete; lоворов list; 2 vrećice crnila od sipe; 2 žlice nasjeckanog peršina; 200 ml bijelog vina; 250 g riže. Za posipavanje: ribani sir.

Priprema:

Sipe operite i sitno narežite. Na ulju popecite sitno nasjeckani luk, dodajte češnjak, pripremljene sipe i pirjajte oko 10 minuta. Zalihte vinom, dodajte Vegetu, lоворов list, pa pirjajte još oko 30 minuta. Pred kraj dodajte crnilo, nasjeckani peršin i napolna kuhani rižu. Sve zajedno izmiješajte i lagano kuhajte (pripazite da se riža ne prekuha).

Posluživanje:

Poslužite odmah na topлом tanjuru s naribanim sirom.

Savjet:

Da bi sačuvali svježinu crnila, ostavite ga u vlastitoj vrećici

u časi s malo ulja, te ga tako spremite u hladnjak.

Izvor: www.coolinarika.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

U	V	O	D	N	I	K	□	B	I	S	K	U
Z	A	U	U	B	U	E	N	I	H	□	R	T
A	L	A	N	□	I	R	A	N	□	K	S	R
K	E	□	D	O	Č	I	T	A	V	A	T	□
□	N	A	O	R	□	T	O	R	□	R	I	M
S	T	□	O	A	□	K	A	T	□	L		
R	I	N	A	T	□				U	K	I	D
O	N	A	M	O	□				G	U	S	A
K	□	C	A	R					E	L	E	N

Nagrađene: s. Regina Marjanović, Mainz;
Dubravka Mihaljević, Hattersheim a. M.

Hrvatske kneževine

Uprva tri stoljeća nakon dolaska, društveni i politički život Hrvata odvijao se u dalmatinskoj, pa nomskoj i neretvanskoj kneževini.

Najpoznatiji knez Panonske Hrvatske Ljudevit, stvarao je velike neprilike i ratne gubitke franačkoj državi dugi niz godina. Osim Ljudevita (o. 810–823) koji je ostao zapamćen kao prvi veliki borac za slobodu i nezavisnost Hrvata, spominju se još tri panonsko-hrvatska kneza; Vojnomir (791–o. 810), Ratimir (829–838) i Braslav (880–897).

Kao prvi knez Dalmatinske Hrvatske spominje se Porga koji je vladao u drugoj polovici 7. st.. U drugoj polovici 8. st. odnosno oko god. 800., knez Višeslav ratuje protiv Franaka. Iz njegovog doba sačuvana je krstionica iz stolne crkve u Ninu. Nakon kneza Višeslava, Dalmatinskom Hrvatskom vlasti knez Borna (o. 810.–821) koji je zajedno s Francima ratovao protiv tada bizantske Dalmacije, te protiv kneza Ljudevita. U doba Bornina nasljednika i sinovca, kneza Vladislava (821–835), započinju stoljetni sukobi između Hrvata i Mlečana za Jadransko more. Za vrijeme kneza Mislova (o. 835–845) i kneza Trpimira (o. 845–864), dalmatinsko-hrvatska kneževina sa svojom vojskom postaje sve jača. Djed kralja Tomislava, knez Trpimir bio je velik vladar i žestok ratnik koji je uspješno ratovalo s Mlečanima, Bizantincima i Bugarima. Kneza Trpimira naslijedio je knez Domagoj (o. 864–876), koji je uspješno vodio ratove protiv Arapa, Mlečana i Bizantinaca,

Knin, jedno od sjedišta hrvatskih vladara

te na kraju teški sedmogodišnji rat protiv Franaka u kojem su Hrvati pobijedili i izborili potpunu nezavisnost. Nakon što je uz pomoć Bizanta protjerao Domagojeve sinove (876–878), knez Zdeslav (878–879) doživio je sličnu sudbinu, kad ga je hrvatski narod nezadovoljan njegovom politikom uklonio. Na prijestolje je tada došao knez Branimir (879–o. 892), koji je odmah zajedno s ninskim biskupom Teodozijem poslao pismo papi Ivanu VIII., u kojem su mu obojica, u svoje i u ime hrvatskog naroda, izrazili odanost i povratak apostolskom prijestolju sv. Petra. Pismo je veoma razveselilo papu, čije je pismo-odgovor na našu veliku sreću ostalo sačuvano. U pismu iz god. 879. papa Ivan VIII. piše kako je na blagdan Uzašašća Gospodnjega priznao nezavisnost hrvatske države. Poslije Branimira, na prijestolje dolazi knez Muncimir Trpimirović, otac posljednjeg hrvatskog kneza i prvog hrvatskog kralja Tomislava.

Izvor: <http://krk.fcpages.com/hr/pov/knez.html>

Pismo pape Ivana VIII. knezu Branimiru

Dragom sinu Branimiru,

Citatajući pismo tvoga gospodstva, što si ga nama po časnom svećeniku Ivanu, uzdaniku našem, poslao, razabrah jasnično od sunca koliku vjeru i iskreno štovanje gajiš prema Crkvi svetih apostola Petra i Pavla i prema nama. Pa jer s voljom Božjom ponizno ispovijedaš i želiš kao dragi sin biti u svemu vjeran i pokoran svetom Petru i nama, koji smo po milosti Božjoj namjesto njega, uvelike zahvaljujemo gospodstvu tvojemu ovim našim pisomom apostolskim pa te s očinskom ljubavlju kao najmilijeg sina primamo i u duhu grlimo, gdje se vraćaš u krilo Svetе Stolice apostolske, majke tvoje, u kojoj su se i predi tvoji iz najbistrije vrela pojili slatkim napitkom svetoga nauka; i bit ćemo ti skloni apostolskom dobrotom, da bi vazda lebdjela nad tobom milost i blagoslov od apostolskih glava sv. Petra i Pavla, te da bi uvijek bio čitav i siguran od vidljivih i nevidljivih neprijatelja, koji neprestano ljudskom spasu zasjedaju i staju na put, i da bi lakše stekao žudenu pobjedu nad neprijateljima, jer, kako budeš nastojaо, da se sam Bogu ponizno pokoriš i slušaš sveti nauk njegov i kako budeš iskazao za ljubav Božju dužnu počast svećenicima i službenicima njegovim, tako ćeš bez sumnje biti pobjednik i gospodar nad svima svojim neprijateljima i buntovnim protivnicima. I zato opominjemo revnost tvoju, da u svim svojim djelima imаш uvi-

tek pred očima Gospodina, da ga se bojiš i svim srcem ljubiš, jer psalamist veli: „Blažen čovjek, koji se Boga boji i komu su veoma omiljene zapovijedi njegove; jako će biti sjeme njegovo na zemlji“; a sam veli u evandelju: „Tko mene ljubi, držat će riječ moju, i moj će otac ljubiti njega, i k njemu ćemo doći i kod njega ćemo se nastaniti.“ Kad je to tako, ako svojim dobrim djelima, što sada sjaju, proslaviš Boga, bez sumnje će te jednom ovjenčati vječna slava, jer on preko Mojsija sam svjedoči, da tako čini, govoreći: „Proslavit ću one koji mene slave“. Pa kako si preko spomenutog već svećenika Ivana od naše vrhovne vlasti molio, da te za bolji spas tvoj blagoslovimo našom apostolskom riječju, to smo vrlo rado učinili. Kad smo naime na dan Uzašašća Gospodnjega služili misu na žrtveniku Sv. Petra, digosmo ruke u vis i blagoslovimo tebe i cijelo narod tvoj i cijelu zemlju tvoju, da možeš ovdje uvijek spašen tijelom i dušom sretno i sigurno vladati zemaljskom kneževinom, a poslije smrti da se na nebesima veseliš s Bogom i da vječno vlađaš. A budući da smo spoznali da je ovaj isti svećenik Ivan u svemu tebi i nama uistinu vjeran, podali smo mu naše apostolsko pismo, da ga preda bugarskom kralju. Stoga te molimo, daj za ljubav svetomu Petru i nama, da s tvojim dopuštenjem obavi to poslanstvo bez otezanja, pa zato tebi za ljubav mnogo puta zahvaljujemo.

Dano 7. dan mjeseca lipnja, 12 indikcije

St. Blasiusfest in Dubrovnik

